

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2535). คู่มือหลักสูตรพระพุทธศาสนาระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพฯ: ครูสภา.
- _____. (2542). การสังเคราะห์รูปแบบการพัฒนาศักยภาพของเด็กไทยด้านการควบคุม
กรุงเทพฯ: โครงการการศึกษาศักยภาพของเด็กไทย กองวิจัยทางการศึกษากกรมวิชาการ
กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2544). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ: โครงการ
การศึกษาศักยภาพของเด็กไทย กองวิจัยทางการศึกษากกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2548). กฎกระทรวงว่าด้วยสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดย
สถาบันพระพุทธศาสนา เล่ม ๑๒๒ ตอนที่ ๕๔ ก ราชกิจจานุเบกษา ๘ กรกฎาคม
๒๕๔๘. กรุงเทพฯ: ครูสภา.
- กันยา ภิญโญยงค์. (2543). ผลการฝึกอานาปานสติ โดยใช้เทคนิคการอบรมตามแนวทาง
ของท่านอาจารย์โกเอ็นก้าที่มีต่อพฤติกรรมก้าวร้าวและความสามารถในการปรับตัว
ทางสังคมของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านหนองศาลา
ป่าขาด จังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- กิติมา ปรีดีโลก. (2532). การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ:
อักษรภาพิพัฒนา.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2547). ลักษณะชีวิตสู่ความสำเร็จ. กรุงเทพฯ: ชัคเซสมิเดีย.
- ชนาภรณ์ เพาพาน. (2545). การสร้างแบบวัดจริยธรรมความมีวินัยในตนเอง สำหรับ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัด
มหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาวัดผลการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ณัฐพร สตาภรณ์. (2540). การศึกษาองค์ประกอบความมีวินัยในตนเองของนักเรียน
ทหารและพลเรือน. ปริญญาโทการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ณัฐพล กล้าหาญ. (2540). การพัฒนาจริยธรรมความมีวินัยในตนเองด้วยกิจกรรมกลุ่ม
สัมพันธ์กรณีศึกษา : นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านดอนลำดวน.
วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- ณัฐวุฒิ ภิญโญทรัพย์. (2550). ผลของการใช้กระบวนการกลุ่มต่อการพัฒนาความมีระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการแนะแนวและให้คำปรึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ดวงเดือน พันธมนาวิน. (2523). พฤติกรรมศาสตร์ เล่ม 2 จิตวิทยาจริยธรรมและจิตวิทยาภาษา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ประพันธ์ ยอดวงษ์. (2545). การศึกษาพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังการฝึกสมาธิตามหลักอานาปานสติ กรณีศึกษา โรงเรียนโนนน้อย แผ่นดินทอง อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ. รายงานการศึกษาอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ประยงค์ เศษวงส์. (2549). การพัฒนาแบบฝึกการบริหารจิตตามหลักอานาปานสติ สาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนจักรังจตุตวิริยาประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวัดผลการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- พงษ์ศักดิ์ เกียรติการคำ. (2544). ผลของการฝึกสมาธิแบบอานาปานสติ และการสร้างกุศลโลบายจิตภาพที่มีต่อความสามารถในการเล่นเปตอง. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พนมพร บุปผาวลัย. (2534). ผลการฝึกสมาธิก่อนการสอนซ่อมเสริมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต). (2538). วินัยเรื่องใหญ่กว่าที่คิด. วารสารพฤติกรรมศาสตร์, 2(1), 1-23.
- _____. (2550). วิธีสร้างวินัยในตนเอง. ค้นเมื่อ 20 กันยายน 2552, จาก <http://www.budpage.com>.
- พระเทพเวที (ป.อ. ปยุตโต). (2532). พุทธธรรม (ฉบับปรับปรุงและขยายความ). พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระราชสังวรญาณ (หลวงพ่อพุทธ ฐานิโย). (2537). เด็กเล่าให้ฟัง. กรุงเทพฯ: [ม.ป.พ.].
- พระวุฒิชัย เขียวโสภณ. (2547). ศึกษาผลของการฝึกสมาธิแบบอานาปานสติที่มีต่อความฉลาดทางอารมณ์และเจตคติต่อการฝึกสมาธิ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- พระศรีวิสุทธิกวี. (2527). หลักธรรมสำหรับพัฒนาจิต. กรุงเทพฯ: การศาสนา.
- พิสมัย ทินต. (2545). การใช้กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความมีวินัยในตนเอง
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย 2.
วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการแนะแนวและให้คำปรึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พุทธทาสภิกขุ. (2538). ชุมนุมเรื่องสั้น. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ.
- _____. (2535). อานาปานสติแบบสมบูรณ์. กรุงเทพฯ:ธรรมสภา.
- เพชรรัตน์ จงนิมิตสถาพร และคณะ. (2537). รายงานการวิจัยเรื่องผลของการใช้กิจกรรม
เกมในการพัฒนาระเบียบวินัยทางสังคม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
ขอนแก่น: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- รัชดาพร ลิ้มเจริญ. (2537). ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในหลักสูตรประกาศนียบัตรการ
พยาบาลและการผดุงครรภ์(ระดับต้น)ของนักศึกษากรมอนามัย. กรุงเทพฯ:
กองอนามัยครอบครัว กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข.
- รัตนพร กองพลพรหม. (2547). ผลการฝึกสมาธิแบบอานาปานสติและการฝึกสร้าง
จินตภาพที่มีต่อความสามารถของนักกีฬาในการปฏิบัติฟลอร์เอ็กเซอร์ไซส์.
วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- รัตนภรณ์ พลชา. (2544). ผลการใช้โปรแกรมพัฒนาพฤติกรรมความขยันหมั่นเพียร
ความรับผิดชอบ และความมีระเบียบวินัยในการเรียนโดยใช้ตัวแบบบุคคลจริงให้กับ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนภูกระดึงวิทยาคม จังหวัดเลย. วิทยานิพนธ์
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ:
อักษรเจริญทัศน์.
- รุจี เส่งเนตร. (2540). ผลของการฝึกสมาธิ มีผลต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
ศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- เรณู ภูมิประดิษฐ์. (2534). เปรียบเทียบการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมระหว่างนักเรียนที่ฝึก
สมาธิและไม่ได้ฝึกสมาธิ ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดทรงธรรม จังหวัด
สมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์-
การสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- เล็ก ทองแสน. (2550). ผลการฝึกสมาธิและการใช้ตัวแบบที่มีต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วิเนตร มาตี. (2533). ผลการฝึกสมาธิก่อนเรียนต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาและการสอน (มัธยมศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สินีนาง สุทธจินดา. (2543). การศึกษาวินัยในตนเองของนักเรียนสาขาวิชาพัฒนศึกษา โรงเรียนอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร. ปริญญาโทการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุธิพงษ์ สวัสดิ์ทา. (2548). พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับระเบียบวินัยของนักเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรม จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยาการพัฒนา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุริยาพร พุทธระกุล. (2531). ผลของการฝึกเจริญสติตามวิธีการของหลวงพ่อเทียนจิตตสุโข ต่อความจำปัจจุบันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชินโรรสวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร. ปริญญาโทศิลปศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. (2552). ทำเนียบโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- สำนักนายกรัฐมนตรี. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: [ม.ป.พ.].
- อภิรมย์ สินขุม. (2535). การสร้างชุดฝึกสมาธิแบบสื่อประสม เพื่อพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรม สำหรับนักเรียนประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เอกวิทย์ ณ ถลาง. (2540). คำบรรยายเกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมที่เน้นความมีระเบียบวินัยและความเป็นประชาธิปไตย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- อำพล สงวนศิริธรรม. (2518). อิทธิพลของการฝึกสมาธิที่มีต่อผลสัมฤทธิ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Hurlock, Elizabeth Bergner. (1994). Child growth and development. New York: McGraw-Hill.

- Orme-Johnson, David W., & John T. Farrow (Eds.). (1990). **Scientific Research on the Transcendental Meditation Program: Collected Papers**. 2nd ed. Switzerland: Maharishi European Research University Press.
- Smith, M.S., & Womeck, W.M. (1987). Stress Management Techniques in Childhood and Adolescence, Relaxation Training, Meditation, Hypnosis and Biofeedback. **Appropriate Clinical Applications, Clinical Pediatrics**, 26(November), 581-588.
- Weiss, Neil A. (1995). **Introductory Statistics**. New York: Addison-Wesley.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาศาสนปฏิบัติ (ศป 31201) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
- คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาศาสนาปฏิบัติชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การฝึกสมาธิแบบอานาปานสติ
- วิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาศาสนปฏิบัติ
- แผนการจัดการเรียนรู้ วิชา ศาสนปฏิบัติ

โรงเรียนวิเวกธรรมประสิทธิ์วิทยา วัดธาตุ พระอารามหลวง
 ข้อสอบวัดผลช่วงชั้นที่ 3 ปีการศึกษา 2552
 วิชา ศาสนปฏิบัติ ส 31201 (ศป) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
 สอบวันที่ 15 มีนาคม 2553 เวลา 13.00-14.00 น.

1. ข้อใดหมายถึง “สมาธิ” ได้อย่างถูกต้อง

- ก. การนั่งสมาธิ
- ข. การทำให้สงบแน่วแน่
- ค. การฝึกจิต
- ง. การควบคุมจิต

2. ข้อใดแสดงให้เห็นว่าจิตสงบ

- ก. ได้ยินลมพัดเบา ๆ
- ข. ได้ยินเสียงกระซิบเบา ๆ
- ค. ร่างกายและจิตใจผ่อนคลาย
- ง. เกิดนิมิต

3. วิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ จะต้องอาศัย
 ใครเป็นสำคัญ

- ก. ตนเอง
- ข. ครู
- ค. เพื่อน
- ง. บิดามารดา

4. ข้อใดที่เป็นลักษณะของความคิดแบบ
 โยนิโสมนสิการ

- ก. ความคิดหาผลประโยชน์ให้แก่
 ตนเองอย่างเดียว
- ข. ความคิดที่ต้องการผลเป็นวัตถุ
 อย่างเดียว
- ค. ความคิดที่พัฒนาปัญญากระตือ
รใจ
- ง. ความคิดที่เป็นแต่ทางดีฝ่ายเดียว

5. จุดมุ่งหมายสูงสุดของสมาธิที่ใช้อย่าง
 ถูกต้องคือ

- ก. สุขภาพจิตที่ดี
- ข. จิตที่มีสมรรถภาพ
- ค. สมาธิเพื่อปัญญา
- ง. จิตที่มีคุณภาพ

6. การนับก่อให้เกิดประโยชน์อย่างไร

- ก. ทำให้จำตัวเลขได้ดี

ข. นับดูจำนวนลมหายใจเข้าออก

ค. ทำให้รู้สึกปลอดภัย

ง. ทำให้ช่วยตรึงจิตได้ดี จิตตั้งมั่น

7. บุคคลใดที่คิดแบบคุณค่าแท้-คุณค่าเทียมได้อย่าง
 ถูกต้อง

- ก. สายใจซื้อโทรศัพท์มือถือเพราะต้องการอวด
 เพื่อน
- ข. มุกดาชอบไปรับประทานอาหารตามภัตตาคาร
 หู ๆ
- ค. สมชายชอบแต่งตัวหล่อเพื่ออวดสาว ๆ
- ง. จินตนาชอบนั่งรถประจำทางมาโรงเรียนทุกวัน

8. คำว่า “นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต” มีความหมายว่า

- ก. ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น
- ข. ขอนอบน้อมแด่พระรัตนตรัยทั้งสามประการ
- ค. ขอนอบน้อมแด่พระธรรมของพระองค์นั้น
- ง. ขอนอบน้อมแด่พระสงฆ์พระองค์นั้น

9. นางวิสาขาได้รับยกย่องจากพระพุทธเจ้าว่า เป็น
 เอตทัคคะ (เลิศกว่าผู้อื่น) ในด้านใด

- ก. ด้านความเฉลียวฉลาด
- ข. ด้านมีฤทธิ์มาก
- ค. ด้านพระวินัย
- ง. ด้านการถวายทาน

10. บทบาทที่สำคัญที่สุดของพระมหากัสสปะหลังจาก
 พระพุทธเจ้าปรินิพพาน คือบทบาทด้านใด

- ก. เป็นผู้นำในการสั่งสอนพระภิกษุสงฆ์
- ข. เป็นผู้นำศาสนา
- ค. เป็นผู้นำในการถวายพระเพลิงพระพุทธเจ้า
- ง. เป็นผู้นำในการทำสังคายนา

11. คำว่า “อนาถบิณฑิกะ แปลว่า ผู้มีก้อนข้าวเพื่อคน
 อนาถา” มีสาเหตุมาจากเรื่องใด

- ก. อนาถบิณฑิกะถวายข้าวพระพุทธเจ้าเพียงก้อน
เดียว

ข. อนาคตบิณฑิกะให้ข้าวแก่ยาก
วณิกเพียงก่อนเดียว

ค. อนาคตบิณฑิกะตั้งโรงทานแก่ยาก
วณิกประจำ

ง. อนาคตบิณฑิกะวันหนึ่งทานข้าว
เพียงก่อนเดียว

12. วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาวันใดที่ไม่
นิยมไปเวียนเทียน

ก. วันมาฆบูชา

ข. วันอาสาฬหบูชา

ค. วันวิสาขบูชา

ง. วันธรรมสวนะ

13. “วันธรรมสวนะ” ตรงกับข้อใด

ก. วันอัฐมีบูชา

ข. วันเข้าพรรษา

ค. วันออกพรรษา

ง. วันพระ

14. ในขณะที่เจ้าภาพจุดธูปเทียนบูชา ผู้อยู่
ร่วมพิธีควรทำเช่นไร

ก. พนมมือ

ข. นั่งอยู่ด้วยอาการสงบ

ค. ยืนขึ้นด้วยอาการสงบ

ง. นั่งก้มหน้าเล็กน้อยเพื่อทำสมาธิ

15. วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาวันใด ที่
สหประชาชาติประกาศว่าเป็น “วันสำคัญ
สากล”

ก. วันมาฆบูชา

ข. วันวิสาขบูชา

ค. วันอาสาฬหบูชา

ง. วันอัฐมีบูชา

16. วันเทโวโรหณะ เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า
อย่างไร

ก. วันปล่อยเปรต

ข. วันโปรดสัตว์

ค. วันพระ

ง. วันพระเจ้าเปิดโลก

17. พุทธศาสนิกชนนิยมปฏิบัติเช่นไรในวันสำคัญทาง
พระพุทธศาสนา

ก. งดดื่มของมึนเมา ยาเสพติด และการพนัน

ข. หยุดประกอบอาชีพประจำวัน

ค. งดอาหารประเภทเนื้อสัตว์

ง. งดการมีเพศสัมพันธ์

18. หน่วยงานใดไม่ได้ทำหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริม
พระพุทธศาสนา

ก. กระทรวงศึกษาธิการ

ข. กระทรวงวัฒนธรรม

ค. กระทรวงมหาดไทย

ง. กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

19. “ไม่พึงยกย่องลัทธิศาสนาของตนและตำหนิลัทธิ
ศาสนาของคนอื่น” เป็นคำกล่าวของใคร

ก. พระพุทธเจ้า

ข. พระโสมณะเถระ

ค. พระอุตตระเถระ

ง. พระเจ้าอโศกมหาราช

20. จากคำกล่าวในข้อ ๓๘ แสดงให้เห็นว่าผู้กล่าวมี
คุณธรรมในข้อใด

ก. การมีน้ำใจเอื้ออาทร

ข. การมีใจเป็นธรรม ไม่ลำเอียง

ค. การให้เสรีภาพในการนับถือศาสนา

ง. การสนับสนุนยกย่องศาสนาต่าง ๆ

21. ข้อใดสอดคล้องกับพุทธศาสนสุภาษิตที่ว่า

“ความกตัญญูกตเวที เป็นพื้นฐานของคนดี ”

ก. ซื้ออาหารจากแม่ค้าที่ขายของดีมีคุณภาพ

ข. ช่วยเหลือเกื้อกูลเพื่อนที่เคยช่วยทำการบ้าน

ค. ช่วยเหลือบิดามารดา ครูอาจารย์ในการทำงาน

ง. ศึกษาหาความรู้ใส่ตนเพื่อประโยชน์ในอนาคต

22. การกระทำในข้อใดสอดคล้องกับพุทธศาสนสุภาษิต
“คบคนเช่นใดย่อมเป็นเช่นนั้น”

ก. กนกชยันซ้อมฟุตบอลเพราะอยากเล่นเก่ง
เหมือนเบ็คแฮม

ข. ปัญญามีบ้านอยู่ใกล้มหาวิทยาลัยชอบทำงาน
วิชาการ

ค. สันติหันมาสนิทกับสัจชัยที่มีญาติ
เป็นนักการเมืองดัง

ง. เพื่อพรศอบได้คะแนนดีเพราะอยู่
ในกลุ่มเพื่อนที่เรียนเก่ง

23. เด็กชายน้อยไม่ยอมลงสูบบุหรี่แม้จะ
ถูกเพื่อนชักชวนหลายครั้ง แสดงว่าเด็กชายน้อย
น้อยเป็นคนอย่างไร

- ก. รู้จักเตือนตนด้วยตนเอง
- ข. รักและเชื่อฟังบิดามารดา
- ค. เป็นคนซื่อตรงต่อตนเอง
- ง. มีความกล้าหาญและมีคุณธรรม

24. นักเรียนต้องการครูที่เป็น “
กัลยาณมิตร ” ตามข้อใดมากที่สุด

- ก. เห็นความแตกต่างระหว่างบุคคล
- ข. สอนให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจได้

ง่าย

- ค. มีความน่ารัก น่าเคารพ นายยกย่อง
- ง. คอยแนะนำว่ากล่าวตักเตือนเมื่อ

ทำผิด

25. ข้อใดจัดเป็นหน้าที่ที่สำคัญของชาวพุทธ

- ก. หมั่นไปวัดฟังพระธรรมเทศนา
- ข. เอาใจใส่ทำนุบำรุงวัดในชนบท
- ค. ปฏิบัติตนตามหลักธรรมทาง

ศาสนา

- ง. มีความเลื่อมใสศรัทธาในพระ

เครื่อง

26. ข้อใดไม่จัดเป็นพิธีกรรมที่เกิดจากวิถี
ชาวบ้าน

- ก. พิธีงานศพ
- ข. พิธีมงคลสมรส
- ค. พิธีถวายกรฐิน
- ง. พิธีทำบุญขึ้นบ้านใหม่

27. นักเรียนจะทำพิธีแสดงตนเป็นพุทธมามกะได้ต้อง
ได้รับความยินยอมจากใครก่อน

- ก. พระสงฆ์
- ข. ผู้ปกครอง
- ค. ครูที่ปรึกษา
- ง. ผู้อำนวยการโรงเรียน

28. การฟังสวดพระอภิธรรมจัดขึ้นในงานใด

- ก. งานศพ
- ข. งานบวช
- ค. งานมงคลสมรส
- ง. งานทำบุญวันเกิด

29. พระพุทธเจ้าทรงแสดงหลักธรรมสำคัญเรื่องใดในวัน
มาฆบูชา

- ก. อริยสัจ ๔
- ข. โอวาทปาฏิโมกข์
- ค. มัชฌิมาปฏิปทา
- ง. อัมมจักกัปปวัตตนสูตร

30. “อัมมจักกัปปวัตตนสูตร” เกี่ยวข้องกับวันในข้อใด

- ก. วันมาฆบูชา
- ข. วันวิสาขบูชา
- ค. วันอัฐมีบูชา
- ง. วันอาสาฬหบูชา

ตารางที่ 5 คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาศาสนาปฏิบัติ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โดยใช้การฝึกสมาธิแบบอานาปานสติ

ลำดับที่	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาศาสนาปฏิบัติ (ศป 31201)	ผ่าน/ไม่ผ่าน
1	25	ผ่าน
2	22	ไม่ผ่าน
3	25	ผ่าน
4	24	ผ่าน
5	26	ผ่าน
6	25	ผ่าน
7	26	ผ่าน
8	24	ผ่าน
9	24	ผ่าน
10	27	ผ่าน
11	26	ผ่าน
12	19	ไม่ผ่าน
13	25	ผ่าน
14	26	ผ่าน
15	27	ผ่าน
16	28	ผ่าน
17	25	ผ่าน
18	26	ผ่าน
19	23	ผ่าน
20	26	ผ่าน
21	28	ผ่าน
22	25	ผ่าน
23	27	ผ่าน
24	23	ไม่ผ่าน
25	21	ไม่ผ่าน
26	28	ผ่าน
27	26	ผ่าน
28	26	ผ่าน
29	27	ผ่าน
30	23	ไม่ผ่าน
รวม	753	
ค่าเฉลี่ย	25.10	

ตารางที่ 6 วิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ปฏิบัติ

ข้อที่	ค่าความยาก ง่าย (P)	ค่าอำนาจ จำแนก (r)	ข้อที่	ค่าความยาก ง่าย (P)	ค่าอำนาจ จำแนก (r)
1	0.69	0.53	16	0.75	0.25
2	0.39	0.38	17	0.81	0.38
3	0.56	0.38	18	0.44	0.38
4	0.44	0.50	19	0.78	0.25
5	0.44	0.38	20	0.63	0.25
6	0.75	0.25	21	0.25	0.50
7	0.63	0.25	22	0.38	0.25
8	0.38	0.25	23	0.28	0.63
9	0.78	0.25	24	0.56	0.81
10	0.81	0.38	25	0.33	0.25
11	0.38	0.25	26	0.44	0.38
12	0.81	0.38	27	0.56	0.63
13	0.69	0.38	28	0.63	0.25
14	0.69	0.38	29	0.38	0.50
15	0.81	0.38	30	0.25	0.25

การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ปฏิบัติ

ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ปฏิบัติที่คัดเลือกไว้ไปทดสอบ
กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนวิเวกธรรมประสิทธิ์
วิทยา วัดธาตุ พระอารามหลวง ที่ผ่านการเรียนมาแล้ว เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้ง
ฉบับ โดยใช้สูตร KR-20 ของ Kuder Richardson ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.76

แผนการจัดการเรียนรู้
รหัสวิชา ส 31201 (ศป) ชื่อวิชา ศาสนปฏิบัติ
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 หน้าที่ชาวพุทธ เวลา 6 ชั่วโมง
แผนการเรียนรู้ที่ 1 จิตสงบ ชีวิตมีสุข ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เวลา 2 ชั่วโมง

มาตรฐาน ส 1.3 ประพฤติ ปฏิบัติตนตามหลักธรรม และศาสนพิธีของพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือค่านิยมที่ดีงาม และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตน บำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมสิ่งแวดล้อมเพื่อการอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข

1. สาระสำคัญ

การจะทำให้จิตสงบได้ต้องรู้จักวิธีการปฏิบัติหรือการฝึกจิตโดยการนั่งสมาธิ เมื่อเข้าใจถึงแนวทางในการนั่งสมาธิแล้วก็สามารถจะรู้จักการบริหารจิตเพื่อประโยชน์สุขแก่ชีวิตประจำวันได้ เรียกได้ว่าเกิดปัญญาเพราะรู้จักนำการบริหารจิตมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 รู้และเข้าใจความหมายและประโยชน์ของการบริหารจิต

2.2 นำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

2.4 สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

3. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 -การปฐมนิเทศ สร้างบรรยากาศ เพื่อให้ผู้เรียนนั่งสมาธิเพื่อทำจิตใจให้สงบก่อนเรียน แล้วแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันว่าเคยบริหารจิตและเจริญปัญญา บ้างหรือไม่ถ้าเคยแล้วรู้ไหมว่าการบริหารจิตและเจริญปัญญานั้นเกี่ยวกับอะไร ครูให้ความรู้ข้อมูลเพิ่มเติมแล้วพูดสื่อสู่สาระการเรียนรู้

-แจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

ขั้นที่ 2 -นำเข้าสู่บทเรียน ครูสนทนากับนักเรียนถึงเรื่องการบริหารจิตว่ามีประโยชน์ด้วยกันหลาย ๆ ด้าน และให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นอย่างกว้างขวาง เช่น ทำไมจึงต้องฝึกสมาธิ, ถ้าไม่มีสมาธิแล้วจะสามารถทำงานสำเร็จลุล่วงได้หรือไม่, ไม่มีสมาธิเวลาเรียนจะมีผลเป็นเช่นไร เป็นต้น

-แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่มตามสมัครใจ กลุ่มละ 6 คนพร้อมทั้งจัดให้นั่งกับพื้นเป็นแถวตอนเรียงหนึ่งเพื่อง่ายต่อการปฏิบัติ นั่งสมาธิ

-จากนั้นแจกแผ่นใบความรู้ที่ 1 ให้แก่นักเรียนทุกกลุ่ม เรื่อง ประโยชน์ของการบริหารจัดการ

ขั้นที่ 3 - ฝึกตามคำแนะนำและฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง ผู้เรียนดูแผ่นใบความรู้ที่ 1 แล้วให้ทุกกลุ่มอ่านออกเสียงดัง ๆ พร้อมกันเพื่อประกอบการบรรยายของพระอาจารย์ เมื่ออ่านพร้อมกันเสร็จแล้วพระอาจารย์ก็จะบอกขั้นตอนการบริหารจิตและเจริญปัญญา ดังนี้

- 1) การไหว้พระสวดมนต์
- 2) การสมาทานศีล 5
- 3) การสมาทานพระกัมมัฏฐาน
- 4) แนะนำวิธีการปฏิบัติฝึกสมาธิ
- 5) ฝึกปฏิบัติแบบอาณาปานสติ ด้วยอิริยาบถนั่ง
- 6) การสอบถามทางอารมณ์ ปัญหาขณะปฏิบัติ

-พระอาจารย์จะแจกใบความรู้ที่ 2 เรื่อง อาณาปานสติ และให้ทุกกลุ่มอ่านดัง ๆ พร้อมกัน

-จากนั้นผู้เรียนดูวิธีนั่งของพระวิทยากร ที่ฝึกปฏิบัติเพื่อกำหนดลมหายใจแบบอาณาปานสติ

-ผู้เรียนฝึกปฏิบัติกำหนดลมหายใจตามแบบพระวิทยากรพร้อม ๆ กัน ฝึกปฏิบัติรวมประมาณ 15 นาที จึงเป็นอันเสร็จ

ขั้นที่ 4 - สรุปบทเรียน หลังจากเสร็จจากการฝึกปฏิบัติกำหนดลมหายใจแล้ว ผู้เรียนค่อยตอบคำถามที่พระอาจารย์ถามเกี่ยวกับอารมณ์ ปัญหาเกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติ ความรู้สึกที่เกิดขึ้นขณะปฏิบัติ เช่นขณะปฏิบัติพิจารณาลมหายใจเข้า-ออก นักเรียนรู้สึกอย่างไรบ้าง, นักเรียนมีปัญหาในขณะปฏิบัติอะไรบ้าง, ความรู้สึกดี ๆ ที่เกิดขึ้นในขณะปฏิบัติอะไรบ้าง จากนั้นพระอาจารย์ก็จะสรุปให้นักเรียนฟังว่าจริง ๆ แล้วการจะฝึกบริหารจิตให้เป็นสมาธิได้นั้นมีหลายวิธี ไม่ใช่เพียงการนั่งสมาธิเท่านั้น แต่ยังมี การสวดมนต์ การสมาทานศีล 5 การแผ่เมตตา

ขั้นที่ 5 -การประเมินผล เพื่อความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของนักเรียน มีแผนทดสอบหลังการเรียนร่วมกันทำเป็นกลุ่ม เวลา 30 นาที

4. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

- 4.1 หนังสือบทเรียนพระพุทธศาสนา ม. 1
- 4.2 หนังสือธรรมศึกษาชั้นตรี
- 4.3 หนังสือทำวัตรสวดมนต์แปล
- 4.4 หนังสือมนต์พิธี
- 4.5 ใบความรู้ที่ 1 และใบความรู้ที่ 2
- 4.6 แบบทดสอบหลังการเรียนรู้

5. การวัดและประเมินผล

5.1 วิธีการวัดและประเมินผล

5.1.1 สังเกตพฤติกรรม

- 1) การสนทนา การแสดงความคิดเห็น
- 2) การนั่งสงบขณะฝึกสมาธิ
- 3) มารยาทในการฟังธรรม

5.1.2 ตรวจสอบ

- 1) แบบทดสอบหลังการเรียนรู้

5.2 เครื่องมือวัดและประเมินผล

- 5.2.1 แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
- 5.2.2 แบบทดสอบหลังการเรียนรู้

5.3 เกณฑ์การวัดและประเมินผล

อยู่ที่ท้ายแบบประเมิน

6. กิจกรรมเสนอแนะ / งานที่มอบหมาย

6.1 กิจกรรมเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

6.2 งานที่มอบหมาย

.....

.....

.....

.....

7. เอกสารอ้างอิง

คณาจารย์สำนักพิมพ์เสียงเชียงใหม่. หนังสือบูรณาการแผนใหม่ นวัตกรรมขั้นตรี.

กรุงเทพฯ : เสียงเชียงใหม่. 2546.

สุคนธ์ สินธพานนท์และคณะ . คู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้พระพุทธศาสนา.

อักษรเจริญทัศน์ อจท กรุงเทพฯ. 2546 : 167 .

8. บันทึกหลังการสอน

ผลการสอน.....

.....

.....

ปัญหา/อุปสรรค.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ / แนวแก้ไข.....

.....

.....

(ลงชื่อ).....

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ภาคผนวกท้ายแผน

1. ในความรู้ที่ 1
เรื่อง “ประโยชน์ของการบริหารจัดการ”

ประโยชน์ของการบริหารจัดการ

การบริหารจัดการหรือการฝึกสมาธิอยู่เป็นประจำ ย่อมส่งผลดีต่อผู้ฝึกฝนในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน ได้แก่ ทำให้จิตใจสงบ ไม่มีความเครียด มีความจำแม่นยำ และดีขึ้น ทำสิ่งต่าง ๆ ไม่ค่อยผิดพลาด เพราะมีสติสมบูรณ์ขึ้น ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเรียนได้ผลดีขึ้น นอนหลับง่ายและหลับสนิท หายจากการวิตกกังวลกลัว เกือบดูแลสุขภาพทางกาย เช่น ชะลอความแก่หรือดูอ่อนกว่าวัย รักษาโรคบางอย่างได้ เช่น โรคความดัน โรคกระเพาะอาหาร

2. ด้านการพัฒนาบุคลิกภาพ ได้แก่ ทำให้บุคลิกเข้มแข็ง หนักแน่นมั่นคง มีอารมณ์สงบเยือกเย็นไม่ฉุนเฉียว เกรี้ยวกราด มีความสุภาพนุ่มนวล ภูมิสง่าราศี งามสง่า น่าเกรงขาม มีหน้าตายิ้มแย้ม แจ่มใส เบิกบานมีความเมตตากรุณา มีความกระฉับกระเฉง กระปรี้กระเปร่า ไม่เชื่องซึม สามารถควบคุมพฤติกรรมในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ดี

3. ประโยชน์ในระดับสูง คือการเข้าถึงเป้าหมายสูงสุดทางพระพุทธศาสนา ได้แก่ มรรคผล และนิพพานผู้ที่ได้รับประโยชน์จากสมาธิ ในระดับนี้จะต้องมีจิตใจสงบแน่วแน่มาก คือต้องได้อัปนาสมาธิ หรือสมาธิระดับฌาน

2. ไบความรู้ที่ 2 เรื่อง อานาปานสติ

อานาปานสติ หมายถึง การตั้งสติกำหนดลมหายใจเข้า – ออก อยู่ตลอดเวลา จนกระทั่งในขณะนั้น จิตใจไม่ฟุ้งซ่าน เป็นสมาธิ การบริหารจิตด้วยวิธีนี้เป็นที่นิยมกันมาก เพราะปฏิบัติง่าย ไม่ยุ่งยาก เนื่องจากทุกคนมีลมหายใจอยู่แล้ว แม้พระพุทธเจ้าเองและเหล่าสาวกในสมัยนั้นก็นิยมใช้วิธีนี้

การบริหารจิตแบบอานาปานสติที่นิยมใช้ฝึกกันในปัจจุบันมีวิธีบริการกรม 3 วิธี คือ วิธีการนับ วิธีบริการกรมแบบพุทโธ และวิธีบริการกรมแบบยุบหนอพองหนอ

1. วิธีนับ คือ ลมหายใจเข้าและออกเป็นตัวเลขมี 2 วิธี ได้แก่

1.1 วิธีนับแบบคู่ คือ นับลมหายใจเข้าออกเป็นคู่ ๆ เช่น หายใจเข้านับ 1 หายใจออก นับ 1 หายใจเข้านับ 2 หายใจออกนับ 2 ไปจนถึงคู่ที่ 10 – 10 วิธีนี้เหมาะสำหรับผู้เริ่มฝึกหัดนับหรือฝึกปฏิบัติใหม่ ๆ

1.2 วิธีนับเดี่ยว คือ นับลมหายใจเข้าออกต่อกัน เช่น หายใจเข้านับ 1 หายใจออกนับ 2 หายใจเข้านับ 3 หายใจออกนับ 4 วิธีนี้เหมาะสำหรับผู้ฝึกวิธีนับแบบคู่จนคล่องแล้ว

2. วิธีบริการกรมแบบพุทโธ คือ ให้บริการกรมว่า พุท เมื่อหายใจเข้า และบริการกรมว่า โธ เมื่อหายใจออก ทุกครั้งจนกว่าจะหยุดทำสมาธิ

3. วิธีบริการกรมแบบยุบหนอพองหนอ คือ ให้กำหนดอาการยุบ และพอง บริเวณหน้าท้อง เมื่อหายใจเข้าและหายใจออก เมื่อท้องพองขึ้นก็บริการกรมว่า พองหนอ เมื่อท้องยุบก็บริการกรมว่ายุบหนอ ซึ่งรายละเอียดได้กล่าวไว้แล้วในวิธีบริหารจิตแบบสติปัฏฐาน 4

สำหรับนักเรียนในชั้นแรกควรฝึกทั้ง 3 วิธีเมื่อฝึกไปได้ระยะหนึ่งให้สังเกตตัวเองว่า วิธีฝึกในทำให้จิตของนักเรียนเป็นสมาธิได้ง่ายที่สุด ก็ให้งดวิธีอื่นแล้วใช้วิธีนั้นฝึกต่อไป

1. ใบงานที่ 1
เรื่อง “ประโยชน์ของการบริหารจัดการ”

รายชื่อกลุ่ม.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....

1.เลขที่.....ตำแหน่ง.....
2.เลขที่.....ตำแหน่ง.....
3.เลขที่.....ตำแหน่ง.....
4.เลขที่.....ตำแหน่ง.....
5.เลขที่.....ตำแหน่ง.....
6.เลขที่.....ตำแหน่ง.....
7.เลขที่.....ตำแหน่ง.....
8.เลขที่.....ตำแหน่ง.....

แบบทดสอบหลังการเรียนรู้
เรื่อง จิตสงบ ชีวิตมีสุข

คำชี้แจง นักเรียนแต่ละกลุ่มเติมคำหรือข้อความที่ถูกต้องลงในช่องว่างให้สมบูรณ์

1. การสวดมนต์คืออะไร

.....

.....

.....

.....

2. สวดมนต์มีประโยชน์อย่างไร

.....

.....

.....

.....

3. จุดมุ่งหมายในการฝึกกำหนดลมหายใจเข้าออกคือ

.....

.....

.....

.....

.....

4. ประโยชน์ของการบริหารจิตมีอะไรบ้าง

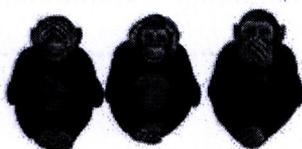
.....

.....

.....

.....

.....

แบบประเมินการทำงานกลุ่ม

กลุ่มที่.....ชื่อกลุ่ม.....
 วิชา ศาสนปฏิบัติ เรื่อง.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....
 โรงเรียน.....อำเภอ.....จังหวัด.....
 ภาคเรียนที่.....ปีการศึกษา.....
 ประเมินครั้งที่.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

คำชี้แจง : ครูประเมินพฤติกรรมของนักเรียนในการร่วมกิจกรรมกลุ่ม และให้คะแนนลงในช่อง
 ที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียนเกณฑ์การประเมิน ผู้ผ่านการประเมิน ต้องได้
 คะแนนรวมร้อยละ 80 ขึ้นไป

เลขที่	ชื่อ - สกุล	คณะทำงาน			ความรับผิดชอบหน้าที่			ขั้นตอนการทำงาน			ความร่วมมือในการทำงาน			การร่วมงานกลุ่มอย่างมีความสุข			เวลา			รวม	สรุปผลการประเมิน			
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1		18	ผ่าน	ไม่ผ่าน	
1																								
2																								
3																								
4																								
5																								
6																								
7																								
8																								

ผู้ผ่านเกณฑ์การประเมิน ต้องได้คะแนนตั้งแต่ 14 คะแนน ขึ้นไป

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
 (.....)

รายละเอียดเกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินการทำงานกลุ่ม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม วิชาศาสนปฏิบัติชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โรงเรียน.....ภาคเรียนที่.....ปีการศึกษา.....

ประเด็น	เกณฑ์การให้คะแนน		
	3	2	1
1. คณะทำงาน	มีประธาน เลขานุการ ผู้นำเสนอ ผู้ร่วมงาน	ขาดองค์ประกอบ 1 อย่าง	ขาดองค์ประกอบ 2 อย่างขึ้นไป
2. ความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่	ทุกคนทำหน้าที่และความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง	มีผู้มีหน้าที่ แต่ไม่รับผิดชอบ 1 คน	มีผู้มีหน้าที่แต่ไม่รับผิดชอบ 2 คนขึ้นไป
3. ขั้นตอนการทำงาน	1)คัดเลือกเรื่องตามความสนใจของกลุ่ม 2)มีการวางแผนงาน 3)เตรียมวัสดุอุปกรณ์ 4)ปฏิบัติตามแผนและพัฒนางาน	ขาดขั้นตอน 1 ขั้นตอน หรือไม่ชัดเจน	ขาดขั้นตอน 2 ขั้นตอนขึ้นไปหรือไม่ชัดเจน
4. ความร่วมมือในการทำงาน	ทุกคนมีส่วนร่วม และให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่	ร้อยละ 80 ของกลุ่มมีส่วนร่วม และให้ความร่วมมือ	ร้อยละ 60 ของกลุ่มมีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือ
5. การร่วมงานกลุ่มอย่างมีความสุข	ทุกคนร่วมกิจกรรมกลุ่มอย่างมีความสุข	ร้อยละ 80 ของกลุ่มร่วมกิจกรรมกลุ่มอย่างมีความสุข	ร้อยละ 60 ของกลุ่มร่วมกิจกรรมกลุ่มอย่างมีความสุข
6. เวลา	เสร็จตามกำหนดและงานมีคุณภาพ	เสร็จไม่ทันตามกำหนดแต่งานมีคุณภาพ	เสร็จไม่ทันกำหนดและงานไม่มีคุณภาพ

แผนการจัดการเรียนรู้

รหัสวิชา ส 31201 (ศป) ชื่อวิชา ศาสนาปฏิบัติ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 หน้าที่ชาวพุทธ เวลา 6 ชั่วโมง

แผนการเรียนรู้ที่ 2 การเข้าใจในกิจของสงฆ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐาน ส 1.1 เข้าใจประวัติ ความสำคัญ หลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ และสามารถนำหลักธรรมของศาสนา มาเป็นหลักปฏิบัติในการอยู่ร่วมกัน

มาตรฐาน ส 1.2 ยึดมั่นในศีลธรรม การทำความดี มีค่านิยมที่ดีงาม และศรัทธาในพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ

1. สาระสำคัญ

กิจของสงฆ์ หรือ ไม่ใช่กิจของสงฆ์ ต้องใช้พระธรรมวินัยเป็นข้อกำหนด มิใช่ใช้ความรู้สึกนึกคิดของพระสงฆ์และชาวบ้านเป็นข้อพิจารณา เมื่อได้อ่านพระไตรปิฎก หมวดพระวินัย ก็จะได้พบว่า พระสงฆ์จำนวนมากทุกวันนี้จำนวนไม่น้อย ขาดการทำกิจของสงฆ์ และพระสงฆ์จำนวนไม่น้อยไปชยันทำในสิ่งที่ไม่ใช่กิจของสงฆ์

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 รู้และเข้าใจในกิจของพระสงฆ์

2.2 สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

3. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 -การปฐมนิเทศ สร้างบรรยากาศ เพื่อให้ผู้เรียนนั่งสมาธิเพื่อทำจิตใจให้สงบ ก่อนเรียน จากนั้นพูดแลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกันกับนักเรียนถึงกิจของพระสงฆ์

- แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

ขั้นที่ 2 นำเข้าสู่บทเรียน ครูสนทนากับนักเรียนถึงกิจของพระสงฆ์ 3 ประการคือ 1. การศึกษา ได้แก่ การทำ “คันถธุระ” หมายถึง พระภิกษุจะต้องศึกษาหลักพระธรรมวินัยตามพระคัมภีร์พระไตรปิฎกเพื่อให้เกิด ความรู้ความเข้าใจในพระธรรมวินัย อย่างถูกต้อง สามารถนำไปประพฤติปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับสมณเพศ 2. การปฏิบัติ ได้แก่ การทำ “วิปัสสนาธุระ”

หมายถึง การฝึกฝนอบรมจิตให้เป็นสมาธิ ให้มีพลัง เพื่อนำไปใช้ในการชมหรือกำจัดกิเลสคือ ความเศร้าหมองแห่งจิต และให้เกิดความรู้แจ้งเห็นจริง จากการทำหน้าที่ที่เป็นประโยชน์ส่วนตน ทั้ง 2 ประการนั้นก็เพื่อนำไปสั่งสอน ถ่ายทอด และเผยแพร่พระธรรม แก่พุทธศาสนิกชนและ บุคคลทั่วไป 3. การเป็นนักบวชที่ดี พระภิกษุสงฆ์ ซึ่งเป็นบรรพชิตในพระพุทธศาสนา มีหน้าที่ ศึกษา ปฏิบัติธรรม เผยแผ่คำสอน ดังที่กล่าวมาแล้ว พระภิกษุจะต้องเป็นผู้สืบต่อพระพุทธศาสนา

ขั้นที่ 3 ปฏิบัติด้วยตนเอง ครูแจกใบความรู้ที่ 1 ให้แก่นักเรียนโดยแบ่งเป็นกลุ่ม ๆ ละ 6 คน จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านใบความรู้ให้ฟัง เพื่อประกอบการบรรยายของครู

ขั้นที่ 4 สรุปบทเรียน หลังจากเสร็จจากการอ่านพร้อมฟังการอธิบายจากครูแล้ว ครูจะถามนักเรียนถึงเรื่องที่ไม่เกี่ยวกับกิจของพระสงฆ์ โดยให้นักเรียนนั้นยกตัวอย่างมาเพื่อให้เพื่อนได้ พิจารณาร่วมกันว่าอันนั้นคือกิจอันไหนไม่ใช่กิจของพระสงฆ์ สุดท้ายครูจึงจะสรุปให้ฟัง

ขั้นที่ 5 การประเมินผล เพื่อความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของนักเรียน มีแผนทดสอบหลัง การเรียนร่วมกันทำเป็นกลุ่ม เวลา 15 นาที

4. สื่อ / แหล่งการเรียนรู้

1. หนังสือเรียนพระพุทธศาสนา
2. ใบความรู้
3. ห้องสมุด / ห้องจริยธรรม / พระสงฆ์
4. หนังสือธรรมศึกษาชั้นเรียน
5. แบบทดสอบหลังการเรียน

5. การวัดและประเมินผล

5.1 วิธีการวัดและประเมินผล

5.1.1 สังเกตพฤติกรรม

- 1) การสนทนา การแสดงความคิดเห็น

5.1.2 ตรวจสอบ

- 1) แบบทดสอบหลังการเรียน

5.1.3 เครื่องมือวัดและประเมินผล

- 1) แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
- 2) แบบทดสอบหลังการเรียน

5.1.4 เกณฑ์การวัดและประเมินผล

อยู่ที่ท้ายแบบประเมิน

6. กิจกรรมเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

7. ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะของผู้บริหาร

.....

.....

.....

.....

(ลงชื่อ).....

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

8. บันทึกผลหลังการเรียนรู้

8.1 ผลการสอน

.....

8.2 ปัญหา / อุปสรรค

.....

8.3 ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

.....

(ลงชื่อ).....

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ภาคผนวกท้ายแผน

1. ใ้ความรู้

การเข้าใจในกิจของพระภิกษุ เช่น การศึกษา การปฏิบัติธรรม และการเป็นนักบวชที่ดี พระภิกษุเป็นพุทธบริษัทระดับนำ จึงมีภาระหน้าที่ในการสืบทอดพระพุทธศาสนา โดยทำหน้าที่หลักใหญ่ ๆ 3 ประการคือ

1. การศึกษา ได้แก่ การทำ “คันถธุระ” หมายถึง พระภิกษุจะต้องศึกษาหลักพระธรรมวินัยตามพระคัมภีร์พระไตรปิฎกเพื่อให้เกิด ความรู้ความเข้าใจในพระธรรมวินัย อย่างถูกต้อง สามารถนำไปประพฤติปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับสมณเพศ

2. การปฏิบัติ ได้แก่การทำ “วิปัสสนาธุระ” หมายถึง การฝึกฝนอบรมจิตให้เป็นสมาธิ ให้มีพลัง เพื่อนำไปใช้ในการช่หรือกำจัดกิเลสคือความเศร้าหมองแห่งจิต และให้เกิดความรู้แจ้งเห็นจริง จากการทำหน้าที่ที่เป็นประโยชน์ส่วนตนทั้ง 2 ประการนั้นก็เพื่อนำไปสั่งสอน ถ่ายทอด และเผยแพร่พระธรรม แก่พุทธศาสนิกชนและบุคคลทั่วไปการสั่งสอนและเผยแพร่พระธรรม ซึ่งเป็นหน้าที่โดยตรงของพระภิกษุในการเผยแพร่พระธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า เพื่อให้พุทธศาสนิกชน และบุคคลทั่วไป ได้เข้าใจในหลักธรรมและสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตของตนเองและ สังคมได้อย่างปกติสุข เป็นการทำให้ประโยชน์แก่สังคมโดยรวม

3. การเป็นนักบวชที่ดี พระภิกษุสงฆ์ ซึ่งเป็นบรรพชิตในพระพุทธศาสนา มีหน้าที่ศึกษาปฏิบัติธรรม เผยแผ่คำสอน ดังที่กล่าวมาแล้ว พระภิกษุจะต้องเป็นผู้สืบทอดพระพุทธศาสนา มีคุณธรรมและหลักความประพฤติที่ต้องปฏิบัติมากมาย นอกจากอนุเคราะห์พุทธศาสนิกชนแล้ว พระภิกษุจะต้องหมั่นพิจารณาตนเอง คือ พิจารณาเตือนใจตนเองอยู่เสมอตามหลัก ปัพพชิต อภินทปัจจเวกขณ

เพิ่มเติม

พระพุทธเจ้าได้ตรัสหน้าที่ของพระสงฆ์ในการสั่งสอนเผยแผ่หลักธรรมแก่ประชาชน ไว้ 6 ประการคือ

- 1) สอนให้ละเว้นความชั่ว คือ การชักจูงใจให้บุคคลพึงละเว้นจากสิ่งที่กระทำลงไปแล้วเกิดโทษ ไม่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น ทำให้เกิดเป็นความทุกข์
- 2) สอนให้ทำความดี คือ การชักจูงใจให้บุคคลประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่เป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น สิ่งที่เป็นกุศล เป็นไปเพื่อประโยชน์สุข
- 3) อนุเคราะห์ด้วยจิตใจอันงาม หมายถึง การให้ความช่วยเหลือ และแนะนำสั่งสอนด้วยความปรารถนาดี มุ่งประโยชน์ที่บุคคลถึงได้รับเป็นสำคัญ ไม่หวังสินจ้างรางวัล ลาภ ยศ หรือชื่อเสียงใด ๆ เป็นการตอบแทน
- 4) สอนสิ่งที่เขาไม่เคยสดับรับฟังมาก่อน ประชาชนส่วนมากมักกังวลอยู่กับการทำมาหาเลี้ยงชีพ ไม่ค่อยมีเวลาศึกษาและสดับพระธรรม พระสงฆ์ผู้ได้มีโอกาสศึกษาและปฏิบัติมากกว่าชาวบ้าน จึงต้องนำเอาสิ่งที่ตนเรียนรู้มาถ่ายทอดให้เขาได้รู้ด้วย
- 5) อธิบายสิ่งที่เขาได้ยินได้ฟังมาแล้วให้เข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น บางเรื่องที่เขาฟังมาแล้วเกิดความสงสัยไม่แน่ใจ ก็ต้องชี้แจงให้เขาเข้าใจแจ่มแจ้งหายสงสัย โดยรู้จักการจับประเด็นที่สำคัญมาขยาย และชี้แจงแต่ละประเด็นให้ชัดเจน
- 6) บอกทางสวรรค์ให้ หมายถึง การบอกทางสุข ทางเจริญ โดยการแนะนำทางดำเนินชีวิตที่ดีงาม และเป็นประโยชน์สุขแก่ประชาชน

รายชื่อกลุ่ม.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....

1.เลขที่.....
ตำแหน่ง.....
2.เลขที่.....
ตำแหน่ง.....
3.เลขที่.....
ตำแหน่ง.....
4.เลขที่.....
ตำแหน่ง.....
5.เลขที่.....
ตำแหน่ง.....
6.เลขที่.....
ตำแหน่ง.....
7.เลขที่.....
ตำแหน่ง.....
8.เลขที่.....
ตำแหน่ง.....

แบบทดสอบหลังการเรียนรู้
เรื่อง การเข้าใจในกิจของสงฆ์

คำชี้แจง นักเรียนแต่ละกลุ่มเติมคำหรือข้อความที่ถูกต้องลงในช่องว่างให้สมบูรณ์

1. นักเรียนคิดว่าอะไรบ้างเป็นกิจของสงฆ์

.....

.....

.....

.....

.....

2. นักเรียนคิดว่าอะไรบ้างที่ไม่ใช่กิจของพระสงฆ์

.....

.....

.....

.....

.....

3. นักเรียนจะช่วยเหลือพระพุทธศาสนาอย่างไร ให้คงอยู่ยาวนาน

.....

.....

.....

.....

.....

4. เมื่อนักเรียนได้เข้ามาบวชเรียนแล้ว ได้ช่วยเหลือกิจของสงฆ์อะไรไปแล้วบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

แบบประเมินการทำงานกลุ่ม

กลุ่มที่.....ชื่อกลุ่ม.....
 วิชา ศาสนปฏิบัติ เรื่อง.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....
 โรงเรียน.....อำเภอ.....จังหวัด.....
 ภาคเรียนที่.....ปีการศึกษา.....
 ประเมินครั้งที่.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

คำชี้แจง : ครูประเมินพฤติกรรมของนักเรียนในการร่วมกิจกรรมกลุ่ม และให้คะแนนลงในช่อง
 ที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียนเกณฑ์การประเมิน ผู้ผ่านการประเมิน ต้อง ได้
 คะแนนรวมร้อยละ 80 ขึ้นไป

เลขที่	ชื่อ - สกุล	คณะทำงาน			ความรับผิดชอบหน้าที่			ขั้นตอนการทำงาน			ความร่วมมือในการทำงาน			การร่วมงานกลุ่มอย่างมีความสุข			เวลา			รวม	สรุปผลการประเมิน					
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1		18	ผ่าน	ไม่ผ่าน			
		1																								
2																										
3																										
4																										
5																										
6																										
7																										
8																										

ผู้ผ่านเกณฑ์การประเมิน ต้องได้คะแนนตั้งแต่ 14 คะแนน ขึ้นไป

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
 (.....)

รายละเอียดเกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินการทำงานกลุ่ม
 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม วิชาศาสนปฏิบัติชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
 โรงเรียน.....ภาคเรียนที่.....ปีการศึกษา.....

ประเด็น	เกณฑ์การให้คะแนน		
	3	2	1
1. คณะทำงาน	มีประธาน เลขานุการ ผู้นำเสนอ ผู้ร่วมงาน	ขาดองค์ประกอบ 1 อย่าง	ขาดองค์ประกอบ 2 อย่างขึ้นไป
2. ความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่	ทุกคนทำหน้าที่และความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง	มีผู้ทำหน้าที่ แต่ไม่รับผิดชอบ 1 คน	มีผู้หน้าที่แต่ไม่รับผิดชอบ 2 คนขึ้นไป
3. ขั้นตอนการทำงาน	1) คัดเลือกเรื่องตามความสนใจของกลุ่ม 2) มีการวางแผนงาน 3) เตรียมวัสดุอุปกรณ์ 4) ปฏิบัติตามแผนและพัฒนางาน	ขาดขั้นตอน 1 ขั้นตอน หรือไม่ชัดเจน	ขาดขั้นตอน 2 ขั้นตอนขึ้นไป หรือไม่ชัดเจน
4. ความร่วมมือในการทำงาน	ทุกคนมีส่วนร่วม และให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่	ร้อยละ 80 ของกลุ่มมีส่วนร่วม และให้ความร่วมมือ	ร้อยละ 60 ของกลุ่มมีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือ
5. การร่วมงานกลุ่มอย่างมีความสุข	ทุกคนร่วมกิจกรรมกลุ่มอย่างมีความสุข	ร้อยละ 80 ของกลุ่มร่วมกิจกรรมกลุ่มอย่างมีความสุข	ร้อยละ 60 ของกลุ่มร่วมกิจกรรมกลุ่มอย่างมีความสุข
6. เวลา	เสร็จตามกำหนดและงานมีคุณภาพ	เสร็จไม่ทันตามกำหนดแต่งานมีคุณภาพ	เสร็จไม่ทันกำหนดและงานไม่มีคุณภาพ

แผนการจัดการเรียนรู้

รหัสวิชา ส 31201 (สป) ชื่อวิชา ศาสนาปฏิบัติ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 หน้าที่ชาวพุทธ เวลา 6 ชั่วโมง

แผนการเรียนรู้ที่ 3 คุณสมบัติเรื่องปฏิบัติและ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐาน ส 1.2 ยึดมั่นในศีลธรรม การกระทำความดี มีค่านิยมที่ดีงาม และศรัทธาใน พระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ

1. สาระสำคัญ

ทายก หมายถึง ผู้ให้ทาน ปฏิภาห หมายถึง ผู้รับทาน

ในพระพุทธศาสนา ทานหรือการให้เป็นวิธีการทำบุญวิธีหนึ่ง การให้นั้นนอกจากเป็นการช่วยเหลือผู้อื่นแล้ว ยังเป็นการช่วยขัดเกลาจิตใจผู้ให้ให้บริสุทธิ์ผ่องใสได้ด้วย

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 รู้และเข้าใจความหมายของปฏิบัติและทายก

2.2 มีความเสียสละสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

3. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 - การปฐมนิเทศ สร้างบรรยากาศ เพื่อให้ผู้เรียนนั่งสมาธิเพื่อทำจิตใจให้สงบ ก่อนเรียน จากนั้นพูดแลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกันกับนักเรียนถึงความหมายของปฏิบัติและทายก เช่นให้นักเรียนยกตัวอย่างว่าตนเองเคยทำบุญบริจาควัตถุหรือสิ่งของอะไรบ้าง และตนเองเคยได้รับสิ่งของหรือได้รับการช่วยเหลือจากคนใกล้ชิดคนรอบข้างอะไรบ้าง เป็นต้น

- แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

ขั้นที่ 2 นำเข้าสู่บทเรียน ครูสนทนากับนักเรียนถึงปฏิบัติและทายกในพระพุทธศาสนา ทานหรือการให้เป็นวิธีการทำบุญวิธีหนึ่ง การให้นั้นนอกจากเป็นการช่วยเหลือผู้อื่นแล้ว ยังเป็นการช่วยขัดเกลาจิตใจผู้ให้ให้บริสุทธิ์ผ่องใสได้ด้วย การให้แบ่งเป็น ๓ ประเภท ดังนี้

1. ให้อัตถุสิ่งของ เช่น ให้นักเรียนยกตัวอย่าง
2. ให้ความรู้ เช่น ให้นักเรียนยกตัวอย่าง
3. ให้อภัย คือ ให้นักเรียนยกตัวอย่าง

ขั้นที่ 3 ปฏิบัติด้วยตนเอง ครูแจกใบความรู้ที่ 1 ให้แก่นักเรียนโดยแบ่งเป็นกลุ่ม ๆ ละ 6 คน จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านใบความรู้ให้ฟัง เพื่อประกอบการบรรยายของครู

ขั้นที่ 4 สรุปบทเรียน หลังจากเสร็จจากการอ่านพร้อมฟังการอธิบายจากครูแล้ว ครูจะถามนักเรียนถึงเรื่องการรับและการให้ ว่าสิ่งที่ควรให้นั้นควรให้แก่บุคคลเช่นไร การให้ที่สมบูรณ์ต้องประกอบไปด้วยเจตนาที่บริสุทธิ์ สุดท้ายครูจึงจะสรุปให้ฟัง

ขั้นที่ 5 การประเมินผล เพื่อความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของนักเรียน มีแผนทดสอบหลังการเรียนร่วมกันทำเป็นกลุ่ม เวลา 15 นาที

4. สื่อ / แหล่งการเรียนรู้

1. หนังสือเรียนพระพุทธศาสนา
2. ใบความรู้
3. ห้องสมุด / ห้องจริยธรรม / พระสงฆ์
4. หนังสือธรรมศึกษาชั้นเรียน
5. แบบทดสอบหลังการเรียน

5. การวัดและประเมินผล

5.1 วิธีการวัดและประเมินผล

5.1.1 สังเกตพฤติกรรม

- 1) การสนทนา การแสดงความคิดเห็น

5.1.2 ตรวจสอบ

- 1) แบบทดสอบหลังการเรียน

5.1.3 เครื่องมือวัดและประเมินผล

- 1) แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
- 2) แบบทดสอบหลังการเรียน

5.1.4 เกณฑ์การวัดและประเมินผล

อยู่ที่ท้ายแบบประเมิน

6. กิจกรรมเสนอแนะ

.....
.....
.....
.....

7. ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะของผู้บริหาร

.....
.....
.....
.....

(ลงชื่อ).....

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

8. บันทึกผลหลังการเรียนรู้

8.1 ผลการสอน

.....

8.2 ปัญหา / อุปสรรค

.....

8.3 ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

.....

(ลงชื่อ).....

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

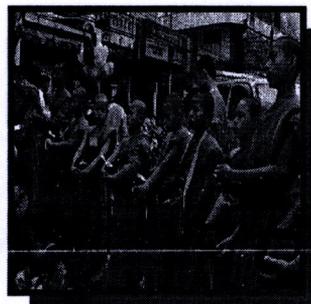
ภาคผนวกท้ายแผน

1. ใบความรู้

ในวิถีชีวิตของเรา นั้นต้องสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับบุคคลอื่นในสังคมที่เราอยู่ หลักธรรม
พระศาสนา ส่งเสริมให้ชาวพุทธเสียสละ มีการให้ทานแบ่งปันกัน มีวัตถุประสงค์ต่างๆ กันไป

1. การให้เพื่อทำคุณ
2. การให้เพื่ออนุเคราะห์
3. การให้เพื่อบูชาคุณ

ทายก หมายถึง ผู้ให้หรือผู้ถวายทาน อาจเป็นวัตถุ ท่านได้
แสดงลักษณะการให้ไว้ว่าให้ด้วยความศรัทธา ให้ด้วยความเคารพ

การทำทานให้ได้ผลมาก ต้องพร้อมด้วยองค์ประกอบ 3
ประการ

1. วัตถุบริสุทธิ ของที่จะให้ทานต้องเป็นของที่ตนได้มาโดยสุจริตธรรม
2. เจตนาบริสุทธิ คือ มีเจตนาเพื่อกำจัดความตระหนี่ของตน ทำเพื่อเอาบุญ เจตนา
บริสุทธิทั้ง 3 ขณะ คือ
 - ก่อนให้มีใจเลื่อมใสศรัทธาเป็นทุนเดิม เต็มใจที่จะทำบุญนั้น
 - ขณะให้ตั้งใจให้ ให้ด้วยใจเบิกบาน
 - หลังจากให้มีใจเข้มแข็ง ไม่นึกเสียดายสิ่งที่ให้ไปแล้ว
3. บุคคลบริสุทธิ คือ เลือกให้แก่ผู้รับที่เป็นผู้มีศีลบริสุทธิ มีความสงบเรียบร้อย
ตั้งใจประพฤติธรรม

ในส่วนปฏิคาหก หรือผู้รับแห่งการให้ทานนั้น

1. ผู้ที่ไม่โลภอยากได้ของคนอื่น
2. เป็นผู้ปราศจากโทสะ ในขณะที่มีผู้ให้สิ่งของ หรือวัตถุที่ให้น้อย
3. ไม่เป็นผู้มีโมหะ คือ ความหลงผิดคิดไปต่างๆ นานา อย่างที่ไม่เป็นประโยชน์

รายชื่อกลุ่ม.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....

1.เลขที่.....

ตำแหน่ง.....

2.เลขที่.....

ตำแหน่ง.....

3.เลขที่.....

ตำแหน่ง.....

4.เลขที่.....

ตำแหน่ง.....

5.เลขที่.....

ตำแหน่ง.....

6.เลขที่.....

ตำแหน่ง.....

7.เลขที่.....

ตำแหน่ง.....

8.เลขที่.....

ตำแหน่ง.....

แบบทดสอบหลังการเรียนรู้
เรื่อง คุณสมบัติเรื่องปฏิกิริยาและทฤษฎี

คำชี้แจง นักเรียนแต่ละกลุ่มเติมคำหรือข้อความที่ถูกต้องลงในช่องว่างให้สมบูรณ์

1. พุทธบริษัท 4 มีอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

2. กลุ่มใดจัดเป็น ทายก กลุ่มใดจัดเป็น ปฏิคาหก

.....

.....

.....

.....

.....

3. การให้ทานให้ได้ผล ต้องประกอบด้วยองค์กี่ประการ อะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

4. นักเรียนจัดอยู่ในกลุ่มไหน เพราะอะไร อธิบายพอเข้าใจ

.....

.....

.....

.....

.....

แบบประเมินการทำงานกลุ่ม

กลุ่มที่.....ชื่อกลุ่ม.....
 วิชา ศาสนปฏิบัติ เรื่อง.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....
 โรงเรียน.....อำเภอ.....จังหวัด.....
 ภาคเรียนที่.....ปีการศึกษา.....
 ประเมินครั้งที่.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

คำชี้แจง: ครูประเมินพฤติกรรมของนักเรียนในการร่วมกิจกรรมกลุ่ม และให้คะแนนลงในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียนเกณฑ์การประเมิน ผู้ผ่านการประเมิน ต้อง ได้คะแนนรวมร้อยละ 80 ขึ้นไป

เลขที่	ชื่อ - สกุล	คณะทำงาน			ความรับผิดชอบหน้าที่			ขั้นตอนการทำงาน			ความร่วมมือในการทำงาน			การร่วมงานกลุ่มอย่างมีความสุข			เวลา	รวม	สรุปผลการประเมิน		
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1			18	ผ่าน	ไม่ผ่าน
		1																			
2																					
3																					
4																					
5																					
6																					
7																					
8																					

ผู้ผ่านเกณฑ์การประเมิน ต้องได้คะแนนตั้งแต่ 14 คะแนน ขึ้นไป

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
 (.....)

รายละเอียดเกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินการทำงานกลุ่ม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม วิชาศาสนปฏิบัติชั้นมัธยมศึกษาปีที่1
โรงเรียน.....ภาคเรียนที่.....ปีการศึกษา.....

ประเด็น	เกณฑ์การให้คะแนน		
	3	2	1
1. คณะทำงาน	มีประธาน เลขานุการ ผู้นำเสนอ ผู้ร่วมงาน	ขาดองค์ประกอบ 1 อย่าง	ขาดองค์ประกอบ 2 อย่างขึ้นไป
2. ความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่	ทุกคนทำหน้าที่และ ความรับผิดชอบต่อ หน้าที่ของตนเอง	มีผู้มีหน้าที่ แต่ไม่ รับผิดชอบ 1 คน	มีผู้มีหน้าที่แต่ไม่ รับผิดชอบ 2 คน ขึ้นไป
3. ขั้นตอนการทำงาน	1) คัดเลือกเรื่องตาม ความสนใจของกลุ่ม 2) มีการวางแผนงาน 3) เตรียมวัสดุ อุปกรณ์ 4) ปฏิบัติตามแผน และพัฒนางาน	ขาดขั้นตอน 1 ขั้นตอน หรือไม่ ชัดเจน	ขาดขั้นตอน 2 ขั้นตอนขึ้นไป หรือไม่ชัดเจน
4. ความร่วมมือในการ ทำงาน	ทุกคนมีส่วนร่วม และ ให้ความร่วมมืออย่าง เต็มที่	ร้อยละ 80 ของกลุ่ม มีส่วนร่วม และให้ ความร่วมมือ	ร้อยละ 60 ของกลุ่ม มีส่วนร่วมและให้ ความร่วมมือ
5. การร่วมงานกลุ่ม อย่างมีความสุข	ทุกคนร่วมกิจกรรม กลุ่มอย่างมีความสุข	ร้อยละ 80 ของกลุ่ม ร่วมกิจกรรมกลุ่ม อย่างมีความสุข	ร้อยละ 60 ของกลุ่ม ร่วมกิจกรรมกลุ่ม อย่างมีความสุข
6. เวลา	เสร็จตามกำหนดและ งานมีคุณภาพ	เสร็จไม่ทันตาม กำหนดแต่งานมี คุณภาพ	เสร็จไม่ทันกำหนด และงานไม่มี คุณภาพ

แผนการจัดการเรียนรู้

รหัสวิชา ส 31201 (ศป) ชื่อวิชา ศาสนปฏิบัติ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 หน้าที่ชาวพุทธ เวลา 6 ชั่วโมง

แผนการเรียนรู้ที่ 4 การเข้าร่วมพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐาน ส 1.3 ประพฤติ ปฏิบัติตนตามหลักธรรม และศาสนาพิธีของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ค่านิยมที่ดีงาม และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตน บำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม สิ่งแวดล้อม เพื่อการอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข

1. สาระสำคัญ

การเข้าร่วมพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนา คือการเข้าไปร่วมกิจกรรมทางศาสนาต่าง ๆ ที่ทางชุมชน สังคมจัดขึ้น เช่น งานวันเข้าพรรษา ออกพรรษา เป็นต้น การเข้าร่วมพิธีกรรมทางศาสนาจะทำให้เราเข้าใจหลักการ พิธีกรรมแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้อง นอกจากนั้นยังทำให้เราเข้าใจศาสนา เข้าใจคนอื่น ทำให้ได้ซึมซาบความดีไปในตัวด้วย อันจะเป็นผลดีต่อตนเองและสังคมโดยรวมต่อไป

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 รู้และเข้าใจหลักและพิธีกรรมทางศาสนา
- 2.2 บอกวิธีปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาตามแนวพุทธได้
- 2.2 สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

3. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 -การปฐมนิเทศ สร้างบรรยากาศ เพื่อให้ผู้เรียนนั่งสมาธิเพื่อทำจิตใจให้สงบก่อนเรียน จากนั้นพูดแลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกันกับนักเรียนว่าใครเคยเข้าร่วมพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนาบ้าง

- แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ ซึ่งเป็นการเรียนภาคความรู้หรือภาคทฤษฎีก่อน จากนั้นเราจะเข้าสู่ภาคปฏิบัติที่วัดจะจัดขึ้นในโอกาสต่อไป

ขั้นที่ 2 นำเข้าสู่บทเรียน ผู้เรียนฟังครูชี้แจงและบอกแหล่งเรียนรู้ว่า “วันนี้ต้องการให้นักเรียนแสวงหาความรู้ในเรื่องการเข้าร่วมพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนา ให้หาความรู้เขียนรายงาน ตามกระบวนการที่เคยฝึกปฏิบัติมา สำหรับแหล่งเรียนรู้นั้นก็มีห้องสมุด วัด พระ ปราชญ์ชาวบ้าน บุคคลที่ผู้เรียนคิดว่าจะให้คำตอบในเรื่องนี้ได้”

ขั้นที่ 3 ปฏิบัติด้วยตนเอง ครูแจกใบความรู้ที่ 1 ให้แก่นักเรียนโดยแบ่งเป็นกลุ่ม ๆ ละ 6 คน จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแยกออกไปศึกษาเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ตามที่คิดว่าจะให้คำตอบได้เช่น ห้องสมุด พระที่วัด ปราชญ์ชาวบ้าน เป็นต้นโดยใช้เวลา 30 นาทีจึงกลับมาเพื่อนำเสนอหน้าชั้นเรียน เนื่องด้วยว่ามีหลายกลุ่ม ครูจึงเป็นผู้คัดเลือกกลุ่มที่จะมานำเสนอหน้าชั้นเรียนตามความเหมาะสมกับเวลา

ขั้นที่ 4 สรุปบทเรียน หลังจากเสร็จจากการฟังนำเสนอหน้าชั้นเรียนครบทุกกลุ่มแล้วครูก็จะอธิบายสรุปให้ฟัง

ขั้นที่ 5 การประเมินผล เพื่อความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของนักเรียน มีแผนทดสอบหลังการเรียนร่วมกันทำเป็นกลุ่ม เวลา 15 นาที

4. สื่อ / แหล่งการเรียนรู้

1. หนังสือเรียนพระพุทธศาสนา
2. ใบความรู้
3. ห้องสมุด / ห้องจริยธรรม / พระสงฆ์
4. หนังสือธรรมศึกษาชั้นเรียน
5. แบบทดสอบหลังการเรียน

5. การวัดและประเมินผล

5.1 วิธีการวัดและประเมินผล

5.1.1 สังเกตพฤติกรรม

- 1) การสนทนา การแสดงความคิดเห็น

5.1.2 ตรวจสอบ

- 1) รายงาน
- 2) แบบทดสอบหลังการเรียน

5.1.3 เครื่องมือวัดและประเมินผล

- 1) แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

2) แบบทดสอบหลังการเรียน

5.1.4 เกณฑ์การวัดและประเมินผล

อยู่ที่ท้ายแบบประเมิน

6. กิจกรรมเสนอแนะ

.....
.....
.....

7. ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะของผู้บริหาร

.....
.....
.....
.....

(ลงชื่อ).....

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

8. บันทึกผลหลังการเรียนรู

8.1 ผลการสอน

.....

8.2 ปัญหา / อุปสรรค

.....

8.4 ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

.....

(ลงชื่อ).....

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ภาคผนวกท้ายแผน

1. ใ้ความรู้

เรื่อง “การเข้าร่วมพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนา”

พิธีกรรมทางพระพุทธศาสนา หมายถึง ระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับศาสนา หรือลัทธิ ประเพณีที่กำหนดขึ้นเป็นแบบอย่างสำหรับใช้พุทธศาสนิกชนได้ยึดถือปฏิบัติ ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท ดังนี้

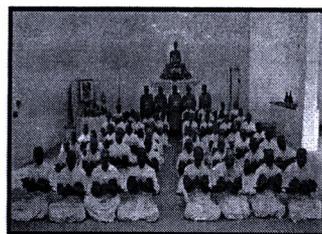
1. พิธีกรรมที่เป็นพุทธบัญญัติ

พิธีกรรมที่เป็นพุทธบัญญัติ คือ พิธีกรรมที่พระพุทธเจ้าทรงบัญญัติขึ้นมา เพื่อสร้างความ เป็นระเบียบเรียบร้อยให้เกิดขึ้นแก่คณะสงฆ์ ทั้งนี้เพราะพระสาวกของพระพุทธเจ้ามีจำนวนมาก ขึ้นเรื่อย ๆ บางองค์ก็รู้ว่าสิ่งใดควรทำสิ่งใดไม่ควรทำ แต่บางองค์ยังไม่อาจจำแนกได้ว่าสิ่งใดควร ทำ สิ่งใดไม่ควรทำ สังคมใดถ้าขาดระเบียบวินัยให้สมาชิกของสังคมนั้น ๆ ได้ยึดถือเป็นแนวทางการปฏิบัติตนแล้ว สังคมนั้นย่อมมีความวุ่นวาย หากความสงบสุขไม่ได้ พระพุทธเจ้าทรงเล็งเห็น ปัญหาข้อนี้ จึงทรงกำหนดระเบียบการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ของพระภิกษุสงฆ์ให้เป็นไปในทางเดียวกัน พิธีกรรมเหล่านี้ ได้แก่ พิธีปวารณา พิธีถวายกฐิน พิธีบรรพชา และอุปสมบท พิธีเข้าพรรษา เป็นต้น

2. พิธีกรรมที่เกิดจากวิถีชาวบ้าน

พิธีกรรมที่เกิดจากวิถีชาวบ้าน คือ พิธีกรรมที่คนใน ท้องถิ่นเป็นผู้กำหนดขึ้น และปฏิบัติสืบเนื่องกันมาจนสังคม ส่วนใหญ่ยอมรับ พิธีกรรมเหล่านี้มักเป็นการผสมผสานกันระหว่างพระพุทธศาสนากับความเชื่อ ท้องถิ่น เช่น พิธีทำบุญขึ้นบ้านใหม่ พิธีทำบุญวันเกิด งานศพ พิธีมงคลสมรส พิธีทำบุญต่ออายุ เป็นต้น

การเข้าร่วมพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนาเหล่านี้มีหลักอยู่ที่ ต้องมีจิตใจบริสุทธิ์ และมีศรัทธาแน่วแน่มิใช่ทำพิธีเพราะถูกบังคับ หรือต้องการแข่งขันกับคนอื่น ต้องถูกต้องตามหลักทาง พระพุทธศาสนา ต้องประหยัดและได้ประโยชน์ตลอดจนต้องมีความเหมาะสม ไม่ขัดต่อประเพณี วัฒนธรรม ระเบียบ กฎเกณฑ์ ของสังคม

รายชื่อกลุ่ม.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....

1.เลขที่.....
ตำแหน่ง.....

2.เลขที่.....
ตำแหน่ง.....

3.เลขที่.....
ตำแหน่ง.....

4.เลขที่.....
ตำแหน่ง.....

5.เลขที่.....
ตำแหน่ง.....

6.เลขที่.....
ตำแหน่ง.....

7.เลขที่.....
ตำแหน่ง.....

8.เลขที่.....
ตำแหน่ง.....

แบบทดสอบหลังการเรียนรู้
เรื่อง การเข้าร่วมพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนา

คำชี้แจง นักเรียนแต่ละกลุ่มเติมคำหรือข้อความที่ถูกต้องลงในช่องว่างให้สมบูรณ์

1. จงอธิบายวิธีปฏิบัติการเข้าพิธีกรรมทางศาสนา มาพอสังเขป

.....

.....

.....

.....

2. นักเรียนเคยเข้าร่วมพิธีกรรมทางศาสนาหรือไม่ ถ้าเคยคือพิธีกรรมอะไร ที่ไหน เวลาไหน มีขั้นตอนพิธีกรรมอย่างไร อธิบายพอเข้าใจ

.....

.....

.....

.....

3. นักเรียนคิดว่าการเข้าพิธีกรรมทางศาสนามีประโยชน์อย่างไร

.....

.....

.....

.....

4. เราจะสามารถนำเรื่องที่ศึกษาวัดนี้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างไร อธิบายพอเข้าใจ

.....

.....

.....

.....

แบบประเมินการทำงานกลุ่ม

กลุ่มที่.....ชื่อกลุ่ม.....
 วิชา ศาสนปฏิบัติ เรื่อง.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....
 โรงเรียน.....อำเภอ.....จังหวัด.....
 ภาคเรียนที่.....ปีการศึกษา.....
 ประเมินครั้งที่.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

คำชี้แจง: ครูประเมินพฤติกรรมของนักเรียนในการร่วมกิจกรรมกลุ่ม และให้คะแนนลงในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียนเกณฑ์การประเมิน ผู้ผ่านการประเมิน ต้องได้คะแนนรวมร้อยละ 80 ขึ้นไป

เลขที่	ชื่อ - สกุล	คณะทำงาน			ความรับผิดชอบต่อหน้าที่			ขั้นตอนการทำงาน			ความร่วมมือในการทำงาน			การร่วมงานกลุ่มอย่างมีความสุข			เวลา			รวม	สรุปผลการประเมิน			
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	18	ผ่าน	ไม่ผ่าน					
1																								
2																								
3																								
4																								
5																								
6																								
7																								
8																								

ผู้ผ่านเกณฑ์การประเมิน ต้องได้คะแนนตั้งแต่ 14 คะแนน ขึ้นไป

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
 (.....)

รายละเอียดเกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินการทำงานกลุ่ม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม วิชาศาสนปฏิบัติชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โรงเรียน.....ภาคเรียนที่.....ปีการศึกษา.....

ประเด็น	เกณฑ์การให้คะแนน		
	3	2	1
1. คณะทำงาน	มีประธาน เลขานุการ ผู้นำเสนอ ผู้ร่วมงาน	ขาดองค์ประกอบ 1 อย่าง	ขาดองค์ประกอบ 2 อย่างขึ้นไป
2. ความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่	ทุกคนทำหน้าที่และความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง	มีผู้มีหน้าที่ แต่ไม่รับผิดชอบ 1 คน	มีผู้มีหน้าที่ แต่ไม่รับผิดชอบ 2 คนขึ้นไป
3. ขั้นตอนการทำงาน	1) คัดเลือกเรื่องตามความสนใจของกลุ่ม 2) มีการวางแผนงาน 3) เตรียมวัสดุอุปกรณ์ 4) ปฏิบัติตามแผนและพัฒนางาน	ขาดขั้นตอน 1 ขั้นตอน หรือไม่ชัดเจน	ขาดขั้นตอน 2 ขั้นตอนขึ้นไป หรือไม่ชัดเจน
4. ความร่วมมือในการทำงาน	ทุกคนมีส่วนร่วม และให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่	ร้อยละ 80 ของกลุ่มมีส่วนร่วม และให้ความร่วมมือ	ร้อยละ 60 ของกลุ่มมีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือ
5. การร่วมงานกลุ่มอย่างมีความสุข	ทุกคนร่วมกิจกรรมกลุ่มอย่างมีความสุข	ร้อยละ 80 ของกลุ่มร่วมกิจกรรมกลุ่มอย่างมีความสุข	ร้อยละ 60 ของกลุ่มร่วมกิจกรรมกลุ่มอย่างมีความสุข
6. เวลา	เสร็จตามกำหนดและงานมีคุณภาพ	เสร็จไม่ทันตามกำหนดแต่่งานมีคุณภาพ	เสร็จไม่ทันกำหนดและงานไม่มีคุณภาพ

แผนการจัดการเรียนรู้

รหัสวิชา ส 31201 (ศป) ชื่อวิชา ศาสนาปฏิบัติ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 หน้าที่ชาวพุทธ เวลา 6 ชั่วโมง

แผนการเรียนรู้ที่ 5 พิธีแสดงตนเป็นพุทธมามกะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เวลา 1 ชั่วโมง

.....

มาตรฐาน ส 1.3 ประพฤติ ปฏิบัติตนตามหลักธรรม และศาสนาพิธีของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ค่านิยมที่ดีงาม และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตน บำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม สิ่งแวดล้อม เพื่อการอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข

1. สาระสำคัญ

การแสดงตนเป็นเป็นพุทธมามกะ คือการประกาศตนหรือแสดงตนว่าจะขอยึดเอาพระพุทธรูป พระธรรม และพระสงฆ์เป็นที่พึ่ง ยึดเอาแนวคำสอนของพระพุทธเจ้าเป็นแนวทางในการปฏิบัติเพื่อดำเนินชีวิต การเข้าถึงหรือยึดถือเอาแนวทางพุทธเป็นที่พึ่งหรือแสดงตนเป็นพุทธมามกะนั้น เยาวชนพึงกระทำตั้งแต่นั้น เพื่อจะได้ศึกษาและนำเอาหลักธรรมทางศาสนาไปใช้ในชีวิตต่อไป

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 รู้และเข้าใจหลักและพิธีกรรมการแสดงตนเป็นพุทธมามกะ
- 2.2 บอกวิธีปฏิบัติการแสดงตนเป็นพุทธมามกะตามแนวพุทธได้
- 2.2 สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

3. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 -การปฐมนิเทศ สร้างบรรยากาศ เพื่อให้ผู้เรียนนั่งสมาธิเพื่อทำจิตใจให้สงบ ก่อนเรียน จากนั้นพูดแลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกันกับนักเรียนว่าผู้นับถือพระพุทธศาสนาเป็นที่พึ่งคือนับถืออะไรบ้าง เช่น พระพุทธรูป พระธรรม พระสงฆ์

- แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ เพื่อจะได้้นำเข้าสู่การปฏิบัติแท้จริง

ขั้นที่ 2 นำเข้าสู่บทเรียน ผู้เรียนฟังครูชี้แจงและบอกแหล่งเรียนรู้ว่า “วันนี้พวกเราจะเรียนเรื่องการแสดงตนเป็นพุทธมามกะ ซึ่งเป็นการเรียนรู้ทั้งภาคความรู้หรือภาคทฤษฎี และ

ภาคปฏิบัติตั้งนั้น หลังเรียนรู้พวกเราควรรู้เรื่องหลักการแสดงตนเป็นพุทธมามกะ การแสดงตัวเป็นพุทธมามกะด้วย โดยจะนำไปหาความรู้และปฏิบัติจริงที่ศาลาวัดเมื่อฟังและฝึกปฏิบัติแล้วให้เขียนรายงานตามกระบวนการที่เคยฝึกปฏิบัติมา”

ขั้นที่ 3 ปฏิบัติด้วยตนเอง ครูแจกใบความรู้ที่ 1 ให้แก่นักเรียนโดยแบ่งเป็นกลุ่ม ๆ ละ 6 คน จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเดินไปเป็นแถว ณ ศาลาฟังธรรม ผู้เรียนกราบพระพุทธรูปกราบพระภิกษุ กล่าวคำบูชาพระรัตนตรัย อาราธนาและสมาทานศีล นั่งสมาธิเพื่อทำจิตให้สงบก่อนเรียน โดยมีพระภิกษุเป็นผู้พาทำพิธี

ผู้เรียนฟังพระภิกษุให้ความรู้ในเรื่องการแสดงตนเป็นพุทธมามกะ และฝึกปฏิบัติการแสดงตนเป็นพุทธมามกะ โดยเริ่มตั้งแต่ขั้นตอนแรกจนถึงขั้นตอนสุดท้าย

ขั้นที่ 4 สรุปบทเรียน หลังจากเสร็จจากการแสดงตนเป็นพุทธมามกะแล้ว ครูก็จะอธิบายสรุปให้ฟัง

ขั้นที่ 5 การประเมินผล เพื่อความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของนักเรียน มีแผนทดสอบหลังการเรียนร่วมกันทำเป็นกลุ่ม เวลา 15 นาที

4. สื่อ / แหล่งการเรียนรู้

1. หนังสือเรียนพระพุทธศาสนา
2. ใบความรู้
3. ห้องสมุด / ห้องจริยธรรม / พระสงฆ์
4. หนังสือธรรมศึกษาชั้นเรียน
5. แบบทดสอบหลังการเรียน

5. การวัดและประเมินผล

5.1 วิธีการวัดและประเมินผล

5.1.1 สังเกตพฤติกรรม

- 1) การสนทนา การแสดงความคิดเห็น

5.1.2 ตรวจสอบ

- 1) แบบทดสอบหลังการเรียน

5.1.3 เครื่องมือวัดและประเมินผล

- 1) แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
- 2) แบบทดสอบหลังการเรียน

5.1.4 เกณฑ์การวัดและประเมินผล
อยู่ท้ายแบบประเมิน

6. กิจกรรมเสนอแนะ

.....

7. ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะของผู้บริหาร

.....

(ลงชื่อ).....
 ตำแหน่ง.....
 วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

8. บันทึกผลหลังการเรียนรู้

8.1 ผลการสอน

.....

8.2 ปัญหา / อุปสรรค

.....

8.4 ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

.....

(ลงชื่อ).....
 ตำแหน่ง.....
 วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ภาคผนวกท้ายแผน

1. ใบความรู้

เรื่อง “การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ”

พิธีแสดงตนเป็นพุทธมามกะ คือ พิธีประกาศตนยอมรับนับถือพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ว่าเป็นที่พึ่งที่ระลึก และเป็นการยืนยันว่าจะปฏิบัติตามคำสอนในพระพุทธศาสนา โดยจะทำในโอกาสดังนี้

(1) เมื่อมีอายุพ้นวัยทารกแล้ว

(2) เมื่อจะส่งบุตรหลานไปพำนักในดินแดนที่ไม่ได้นับถือพระพุทธศาสนา เพื่อให้บุตรหลานรำลึกอยู่เสมอว่าตนเป็นชาวพุทธ

(3) เมื่อบุคคลต่างศาสนาเปลี่ยนมานับถือศาสนาพุทธ

(4) เคยกระทำพิธีแสดงตนเป็นพุทธมามกะแล้วก็สามารถกระทำซ้ำอีกได้เพื่อเสริมสร้างความศรัทธาให้มั่นคงยิ่งขึ้น

ขั้นตอนของพิธีแสดงตนเป็นพุทธมามกะ มีดังนี้

1. มอบตัว

ผู้ปกครองนำเด็กไปมอบตัวต่อพระสงฆ์ โดยควรมานำดอกไม้ ธูปเทียนใส่พานถวายพระสงฆ์ด้วย พร้อมนิมนต์พระสงฆ์ไม่น้อยกว่า 3 รูป เพื่อประกอบพิธีตามวันที่กำหนด

2. เตรียมการ

ฝ่ายสงฆ์ต้องจัดเตรียมสถานที่สำหรับประกอบพิธี เช่น พระอุโบสถ วิหาร ศาลาการเปรียญ ตั้งโต๊ะหมู่บูชาในบริเวณพิธีนั้น ๆ ฝ่ายผู้จะเข้ากระทำพิธีให้เตรียมผ้าขาวสำหรับนุ่ง ผืนหนึ่ง เสื้อขาวตัวหนึ่งและผ้าห่มสไบเฉียง

3. พิธีการ

ปฏิบัติตามลำดับ ดังนี้

(1) ให้ผู้แสดงเป็นพุทธ
 ขาว หรือแต่งเครื่องแบบของตนเข้า
 พระสงฆ์เข้ามานั่งประจำที่แล้ว ให้เข้า
 หมู่บูชา จุดธูปเทียน และวางดอกไม้บูชาพระ กล่าววาจาบูชาพระรัตนตรัยว่า

อิมิณา สุกกาเรน พุทธํ ปุเชมิ

ข้าพเจ้าขอบูชาพระพุทธเจ้าด้วยเครื่องสักการะนี้
 (กราบ)

อิมิณา สุกกาเรน ธมฺมํ ปุเชมิ

ข้าพเจ้าขอบูชาพระธรรมด้วยเครื่องสักการะนี้
 (กราบ)

อิมิณา สุกกาเรน สงฺฆํ ปุเชมิ

ข้าพเจ้าขอบูชาพระสงฆ์ด้วยเครื่องสักการะนี้ (กราบ)

(2) ถวายพานเครื่องสักการะแด่พระสงฆ์ แล้วกราบด้วยเบญจางคประดิษฐ์ 3 ครั้ง

(ถ้าเป็นการแสดงหมู่หัวหน้าเป็นผู้ถวายเครื่องสักการะแทน)

(3) เมื่อเสร็จแล้ว กล่าวคำปฏิญาณตนต่อหน้าพระสงฆ์ ดังนี้

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺ มาสมฺ พุทฺธสฺ (3 จบ)

ข้าพเจ้าขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น (3 จบ)

เอสาหํ ภนฺเต สุจิริปรินิพฺ พุทฺมํ ปิ ตํ ภควนุ ตํ สรณํ คจฺ ฉามิ

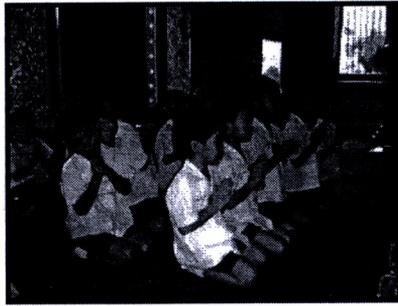
ธมฺ มณฺจ สจฺ ขณฺจ พุทฺ ธมามโกมิ มํ สจฺ โฆ ธาเรตุ

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าถึงพระผู้มีพระภาคเจ้าองค์นั้น แม้ปรินิพพานไปนานแล้ว
 ทั้งพระธรรม และพระสงฆ์ เป็นสัจธรรมที่พึงที่ระลึก ขอพระสงฆ์จงจำข้าพเจ้าว่าเป็นพุทธมามกะ
 เกิด

(ถ้าว่าพร้อมกันหลายคน คำ เอสาหํ ชายให้ว่า เอเต มยฺ หลึงให้ว่า เอตา มนํคำ คจฺ
 ฉามิ ให้ว่า คจฺ ฉามิ คำ พุทฺ ธมามโกติ ให้ว่า พุทฺ มาม
 กาทิ คำ มํ ให้ว่าโน)

(4) จากนั้นพระสงฆ์ให้โอวาท เสร็จจากกับโอวาท
 แล้วให้กล่าวคำอาราธนาศีล 5 และรับศีล 5 จากพระสงฆ์

(5) พระสงฆ์สวดอนุโมทนา ผู้แสดงตนเป็นพุทธ
 มามกะถึงกรวดน้ำ อุทิศส่วนกุศลไปยังสรรพสัตว์ ทั้งปวงเสร็จ
 แล้วกราบด้วยเบญจางคประดิษฐ์ 3 ครั้ง เป็นอันเสร็จพิธี

มามกะนุงขาว ห่ม
 ไปยังบริเวณพิธีเมื่อ
 ไปคุกเข่าหน้าโต๊ะ

รายชื่อกลุ่ม.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....

1.เลขที่.....
ตำแหน่ง.....
2.เลขที่.....
ตำแหน่ง.....
3.เลขที่.....
ตำแหน่ง.....
4.เลขที่.....
ตำแหน่ง.....
5.เลขที่.....
ตำแหน่ง.....
6.เลขที่.....
ตำแหน่ง.....
7.เลขที่.....
ตำแหน่ง.....
8.เลขที่.....
ตำแหน่ง.....

แบบทดสอบหลังการเรียนรู้
เรื่อง พิธีแสดงตนเป็นพุทธมามกะ

คำชี้แจง นักเรียนแต่ละกลุ่มเติมคำหรือข้อความที่ถูกต้องลงในช่องว่างให้สมบูรณ์

1. การแสดงตนเป็นพุทธมามกะคืออะไร

.....

.....

.....

.....

.....

2. การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ มีขั้นตอนอย่างไร อธิบายตามลำดับขั้นตอน

.....

.....

.....

.....

.....

3. ผู้เรียนคิดว่าการแสดงตนเป็นพุทธมามกะมีประโยชน์ต่อศาสนา และตนเองอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

4. เราจะสามารถนำเรื่องที่ศึกษาวัดนี้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างไร อธิบายพอเข้าใจ

.....

.....

.....

.....

.....

แบบประเมินการทำงานกลุ่ม

กลุ่มที่.....ชื่อกลุ่ม.....
 วิชา ศาสนปฏิบัติ เรื่อง.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....
 โรงเรียน.....อำเภอ.....จังหวัด.....
 ภาคเรียนที่.....ปีการศึกษา.....
 ประเมินครั้งที่.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

คำชี้แจง: ครูประเมินพฤติกรรมของนักเรียนในการร่วมกิจกรรมกลุ่ม และให้คะแนนลงในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียนเกณฑ์การประเมิน ผู้ผ่านการประเมิน ต้องได้คะแนนรวมร้อยละ 80 ขึ้นไป

เลขที่	ชื่อ - สกุล	คณะทำงาน			ความรับผิดชอบหน้าที่			ขั้นตอนการทำงาน			ความร่วมมือในการทำงาน			การร่วมงานกลุ่มอย่างมีความสุข			เวลา			รวม	สรุปผลการประเมิน			
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1		18	ผ่าน	ไม่ผ่าน	
1																								
2																								
3																								
4																								
5																								
6																								
7																								
8																								

ผู้ผ่านเกณฑ์การประเมิน ต้องได้คะแนนตั้งแต่ 14 คะแนน ขึ้นไป

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
 (.....)

รายละเอียดเกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินการทำงานกลุ่ม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม วิชาศาสนปฏิบัติชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โรงเรียน.....ภาคเรียนที่.....ปีการศึกษา.....

ประเด็น	เกณฑ์การให้คะแนน		
	3	2	1
1. คณะทำงาน	มีประธาน เลขานุการ ผู้นำเสนอ ผู้ร่วมงาน	ขาดองค์ประกอบ 1 อย่าง	ขาดองค์ประกอบ 2 อย่างขึ้นไป
2. ความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่	ทุกคนทำหน้าที่และ ความรับผิดชอบต่อ หน้าที่ของตนเอง	มีผู้มีหน้าที่ แต่ไม่ รับผิดชอบ 1 คน	มีผู้มีหน้าที่แต่ไม่ รับผิดชอบ 2 คน ขึ้นไป
3. ขั้นตอนการทำงาน	1) คัดเลือกเรื่องตาม ความสนใจของกลุ่ม 2) มีการวางแผนงาน 3) เตรียมวัสดุ อุปกรณ์ 4) ปฏิบัติตามแผน และพัฒนางาน	ขาดขั้นตอน 1 ขั้นตอน หรือไม่ ชัดเจน	ขาดขั้นตอน 2 ขั้นตอนขึ้นไป หรือไม่ชัดเจน
4. ความร่วมมือ ในการทำงาน	ทุกคนมีส่วนร่วม และ ให้ความร่วมมืออย่าง เต็มที่	ร้อยละ 80 ของกลุ่ม มีส่วนร่วม และให้ ความร่วมมือ	ร้อยละ 60 ของกลุ่ม มีส่วนร่วมและให้ ความร่วมมือ
5. การร่วมงานกลุ่ม อย่างมีความสุข	ทุกคนร่วมกิจกรรม กลุ่มอย่างมีความสุข	ร้อยละ 80 ของกลุ่ม ร่วมกิจกรรมกลุ่ม อย่างมีความสุข	ร้อยละ 60 ของกลุ่ม ร่วมกิจกรรมกลุ่ม อย่างมีความสุข
6. เวลา	เสร็จตามกำหนดและ งานมีคุณภาพ	เสร็จไม่ทันตาม กำหนดแต่งานมี คุณภาพ	เสร็จไม่ทันกำหนด และงานไม่มี คุณภาพ

แผนการจัดการเรียนรู้

รหัสวิชา ส 31201 ชื่อวิชา ศาสนปฏิบัติ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 พุทธสาวก พุทธสาวิกาและชาวพุทธตัวอย่าง เวลา 4 ชั่วโมง

แผนการเรียนรู้ที่ 1 พระอานนทเถระและอนาถปิณฑิกเศรษฐี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
เวลา 1 ชั่วโมง

- มาตรฐาน ส 1.1 เข้าใจประวัติ ความสำคัญ หลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนา
ที่ตนนับถือ และสามารถนำหลักธรรมของศาสนามาเป็นหลักปฏิบัติใน
การอยู่ร่วมกัน
- มาตรฐาน ส 1.3 ประพฤติ ปฏิบัติตนตามหลักธรรม และศาสนพิธีของพุทธศาสนาหรือ
ศาสนาที่ตนนับถือ ค่านิยมที่ดีงาม และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการ
พัฒนาตน บำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม สิ่งแวดล้อมเพื่อการอยู่ร่วมกันได้
อย่างสันติสุข

1. สาระสำคัญ

ประวัติของพระอานนทเถระและอนาถปิณฑิกเศรษฐี มีคุณค่าควรแก่การศึกษาเป็นอย่าง
ยิ่ง เพื่อสร้างเสริมศรัทธาและนำเอาแนวทางการดำเนินชีวิต ตลอดจนคุณธรรมที่ควรยึดถือเป็น
แบบอย่างของท่านเหล่านั้นมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต เพื่อพัฒนาตนเองและสังคมให้
สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 รู้และเข้าใจประวัติของพระอานนทเถระและอนาถปิณฑิกเศรษฐี
- 2.2 เล่าประวัติของพระอานนทเถระและอนาถปิณฑิกเศรษฐีได้
- 2.4 สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

3. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 -การปฐมนิเทศ สร้างบรรยากาศ ให้ผู้เรียนนั่งสมาธิเพื่อทำจิตใจให้สงบก่อน
เรียน ทบทวนความรู้เดิมครั้งที่แล้วเกี่ยวกับการฝึกสมาธิ จากนั้นจึง

-แจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

ขั้นที่ 2 -นำเข้าสู่บทเรียน

-แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่มตามสมัครใจกลุ่มละ 6 คนแจกกระดาษ A4 ให้

กลุ่มละ 2 แผ่น

-จากนั้นบอกแหล่งเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ ได้แก่หนังสือพุทธประวัติเกี่ยวกับ พระสาวกให้นักเรียนทราบ และให้ไปศึกษาค้นหาในห้องสมุดเป็นต้น โดยให้ทุกคนช่วยกันทำงาน กลุ่มของตนเอง

ขั้นที่ 3 ฝึกตามคำแนะนำและฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง ผู้เรียนแสวงหาความรู้ คำตอบด้วยตนเอง และสร้างองค์ความรู้เอง ครูจะให้พวกเขาไปศึกษาเองตามแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น ห้องสมุด ห้องจริยธรรม ราชัญประจำบ้าน พระที่วัดเป็นต้น ผู้เรียนเมื่อไปค้นหาประวัติแล้วจึง มานำเสนอในแต่ละประเด็น พร้อมวาดภาพประกอบ นำเสนอให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 4 สรุปบทเรียน หลังจากเสร็จแล้วให้นักเรียนตัวแทนแต่ละกลุ่มมานำเสนอหน้าห้องเรียน ครูและนักเรียน ร่วมกันสรุปผลการเรียนรู้ในครั้งนี้ ครูแนะนำการปฏิบัติตนเพื่อให้เป็น คนดีที่สังคมต้องการ ควรนำแบบอย่างชาวพุทธที่ดีที่ได้เรียนมาไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันบันทึก ความดีที่ทำได้ และแนวทางการเตรียมเพื่อเรียนต่อไป

ขั้นที่ 5 การประเมินผล เพื่อความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของนักเรียน มีแผนทดสอบหลัง การเรียนร่วมกันทำเป็นกลุ่ม เวลา 15 นาที

4. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

- หนังสือบทเรียนพระพุทธศาสนา ม. 1
- หนังสือธรรมศึกษาชั้นตรี
- หนังสือทำวัตรสวดมนต์แปล
- หนังสือมนต์พิธี
- ใบความรู้ที่ 1 และใบความรู้ที่ 2
- แบบทดสอบหลังการเรียน

5. การวัดและประเมินผล

5.1 วิธีการวัดและประเมินผล

5.1.1 สังเกตพฤติกรรม

- 1) การสนทนา การแสดงความคิดเห็น

5.1.2 ตรวจสอบ

- 1) แบบทดสอบหลังการเรียน

5.2 เครื่องมือวัดและประเมินผล

5.2.1 แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

5.2.2 แบบทดสอบหลังการเรียน

5.3 เกณฑ์การวัดและประเมินผล

อยู่ที่ท้ายแบบประเมิน

6. กิจกรรมเสนอแนะ / งานที่มอบหมาย

6.1 กิจกรรมเสนอแนะ

.....
.....
.....

6.2 งานที่มอบหมาย

.....
.....
.....

7. บันทึกหลังการสอน

ผลการสอน.....

.....
.....

ปัญหา/อุปสรรค.....

.....
.....

ข้อเสนอแนะ / แนวแก้ไข.....

.....
.....

(ลงชื่อ).....

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ภาคผนวกท้ายแผน ใบความรู้ที่ 1 เรื่อง ประวัติพระอานนท์

พระอานนท์ เป็นสหชาติและพุทธอุปัฏฐากของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ได้รับการยกย่องว่าเป็นเอตทัคคะผู้เลิศกว่าพระสาวกอื่นถึง 5 ประการ และเป็นพหูสูต เนื่องจากเป็นผู้ทรงจำพระสูตรที่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงตรัสไว้ และเป็นผู้ที่สาธยายพระสูตร จนทำให้ปฐมสังคายนาสำเร็จเรียบร้อย

กำเนิดพระอานนท์

พระอานนท์ ก่อนจะผนวชนั้น ทรงเป็นเจ้าของชายแห่งศากยวงศ์ โดยท่านเป็นพระโอรสของพระเจ้าอมิตตศากยราช ผู้เป็นพระอนุชาของพระเจ้าสุทโธทนมหาราช พระพุทธบิดา พระมารดาของท่านทรงพระนามว่า มฤคิ พระอานนท์จึงถือว่าเป็นลูกผู้น้องของเจ้าชายสิทธัตถะ และเป็นสหชาติของเจ้าชายสิทธัตถะ เนื่องจากในวันประสูตินั้น ได้บังเกิดสหชาติกับพระพุทธเจ้า ทั้ง 7 ได้แก่ (1) พระนางพิมพาราหุลมาตา (2) ฉันทะอำมาตย์ (3) กาฬุทายีอำมาตย์ (4) พระอานนท์ (5) กัณธกัณฐราช (6) ต้นมหาโพธิ์ (7) ชุมทรัพย์ 4 ทิศ

เจ้าชายอานนท์ออกผนวช

เมื่อสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ตรัสรู้แล้ว ในพรรษาที่ ๒ ได้เสด็จกลับไปโปรดพระพุทธบิดา และพระญาติวงศ์ศากยะ ณ นครกบิลพัสดุ์ ในครั้งนั้นบรรดาศากยราชได้ทรงเลื่อมใสศรัทธา ต่างได้ถวายพระโอรสของตนให้ออกบวชตามเสด็จ ยิ่งเหลือแต่ศากยกุมารเหล่านี้คือ เจ้าชายมทานามะ เจ้าชายอนुरुทธะ เจ้าชายภัททิยะ เจ้าชายภคคุ เจ้าชายกิมพิละ เจ้าชายอานนท์ และเจ้าชายเทวทัต ครั้นพระพุทธองค์ประทับอยู่กรุงกบิลพัสดุ์พอสมควรแก่กาลแล้วก็เสด็จจาริกต่อไปยังที่อื่น ศากยกุมารเหล่านี้ได้ถูกพระประยูรญาติวิจารณ์ว่า เหตุที่ไม่ออกบวชตามเสด็จนั้น คงจะไม่ถือว่าตนเองเป็นพระประยูรญาติของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากระมัง เจ้าชายมทานามะได้ฟังดังนั้นเกิดละอายพระทัย จึงได้ไปปรึกษากับเจ้าชายอื่น ๆ ในที่สุดตกลงกันว่า จะออกบวชตามเสด็จ โดยเจ้าชายมทานามะไม่อาจบวชได้ เนื่องจากจะต้องเป็นกษัตริย์ต่อไป จึงให้พระอนุชาคือเจ้าชายอนुरुทธะออกผนวชแทน ศากยกุมารทั้ง 6 องค์ มีพระอานนท์ เป็นต้นรวมทั้งอุบาสี ซึ่งเป็นกัลบกด้วยเป็น 7 ได้ตามเสด็จพระพุทธองค์ไปเพื่อขอบรรพชาอุปสมบท และได้เข้าเฝ้าพระผู้มีพระภาคเจ้าที่อนุพยัญจวัน เขตอนุพยัญนิคม แคว้นมัลละ แล้ว กราบทูลว่า “พระพุทธเจ้าข้า พวกหม่อมฉันเป็นเจ้าศากยะยังมีมานะ ความถือตัวอยู่ อุบาสีผู้เป็น นายภูษามาลา เป็นผู้รับใช้ของหม่อมฉันมานาน ขอพระผู้มีพระภาคจงให้อุบาสีผู้เป็นภูษามาลานี้บวชก่อนเถิด พวกหม่อมฉันจักทำการอภิวัต การลูกรับ อัญชลีกรรม สามีจิกรรม แก่อุบาสีผู้เป็นภูษามาลานี้ เมื่อเป็นอย่าง

นี้ ความถือตัวว่าเป็นศากยะ ของพวกหม่อมฉันผู้เป็นศากยะจักเสื่อมคลายลง” ลำดับนั้น พระผู้มีพระภาคโปรดให้อุบาสีผู้เป็นภวามาลาบวชก่อน ให้ ศากยกุมารเหล่านั้นผนวชต่อภายหลัง ฯ พระอุปัชฌายะของท่าน พระอานนท์ ชื่อพระเวฬุริยเถระ

พระอานนท์บรรลุนิเวศน์

เมื่อศากยราชกุมารทั้ง 6 และอุบาสีได้ผนวชแล้ว ท่านพระภัททิยะได้เป็นพระอรหันต์เตวิชโช โดยระหว่างพรรษานั้นนั่นเอง ท่านพระอนุรุทธเป็นผู้มีจักขุเป็นทิพย์ ภายหลังบรรลุนิเวศน์ พระภาคเถระและพระกิมพิลเถระ ภายหลังเจริญวิปัสสนาได้บรรลุนิเวศน์ พระเทวทัตได้บรรลุนิเวศน์อันเป็นของปุถุชน สำหรับท่านพระอานนท์ครั้งอุปสมบทแล้ว ได้ศึกษาธรรมจากสำนักของท่านพระปุลณมณฺฑานีบุตร ไม่นานก็ได้สำเร็จชั้นโสดาบัน ในกาลต่อมาท่านได้เล่าให้ภิกษุทั้งหลายฟังว่า ท่านพระปุลณมณฺฑานีบุตร มีอุปการคุณต่อท่านและพวกภิกษุผู้ผนวชมาก ท่านพระปุลณมณฺฑานีบุตรได้กล่าวสอนท่านว่า “ดูกรอานนท์ เพราะถือมั่นจึงมีตัณหา มานะ ทิฐิว่าเป็นเรา เพราะไม่ถือมั่น จึงไม่มีตัณหา มานะ ทิฐิว่าเป็นเรา เพราะถือมั่น รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ จึงมีตัณหา มานะ ทิฐิว่าเป็นเรา เพราะไม่ถือมั่น รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ จึงไม่มีตัณหา มานะ ทิฐิว่าเป็นเรา เปรียบเหมือนสตรีหรือบุรุษรุ่นหนุ่มสาวมีนิสัยชอบแต่งตัวส่องดูเงาของตนที่ กระจกหรือที่ภาชนะน้ำอันใสบริสุทธิ์ผุดผ่อง เพราะยึดถือจึงเห็น เพราะไม่ยึดจึงไม่เห็น ฉันทใด เพราะถือมั่นรูปเวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ จึงมีตัณหา มานะ ทิฐิว่าเป็นเรา เพราะไม่ถือมั่น รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ จึงไม่มีตัณหา มานะ ทิฐิว่าเป็นเรา ฉันทนั้นเหมือนกัน” จากนั้น ท่านพระอานนท์เล่าต่อไปว่า ท่านพระปุลณมณฺฑานีบุตรได้ถามท่านว่า รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ เทียงหรือไม่เที่ยงท่านตอบว่าไม่เที่ยง และในตอนสุดท้ายของการสอนธรรมครั้งนี้ ท่านบอกแก่พระภิกษุทั้งหลายว่า ท่านได้ตรัสรู้ธรรม ซึ่งหมายถึงได้สำเร็จเป็นพระโสดาบัน

พระอานนท์ได้รับแต่งตั้งเป็นพุทธอุปัฏฐาก

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแม้ทรงตรัสรู้แล้วถึง 20 พรรษา แต่ยังไม่มีความเป็นพุทธอุปัฏฐากประจำ ซึ่งได้สร้างความลำบากแก่พระองค์เป็นอย่างมาก สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ตรัสว่า บัดนี้พระองค์ทรงพระชราแล้ว ภิกษุผู้ปฏิบัติพระองค์บางรูปทอดทิ้งพระองค์ไปตามทางที่ตนปรารถนา บางรูปวางบาตรจีวรของพระองค์ไว้บนพื้นดินแล้วเดินจากไปเสีย จึงขอให้พระสงฆ์เลือกพระภิกษุรูปใดรูปหนึ่งขึ้นเป็นพุทธอุปัฏฐากประจำ คณะสงฆ์เห็นว่าควรจะมีพระภิกษุรูปใดรูปหนึ่งคอยสนองงานของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ในครั้งนั้นพระสงฆ์ทั้งหลายนำโดยพระสารีบุตรมหาเถระ ได้กราบทูลขอเป็นพุทธอุปัฏฐาก แต่พระพุทธองค์ทรงห้ามเสีย แม้พระเถระรูปอื่นๆ จะกราบทูลเสนอตัวเป็นพุทธอุปัฏฐาก แต่พระพุทธองค์ก็ทรงห้ามเสียทุกรูป คงเว้นแต่พระอานนท์ที่มีได้กราบทูลด้วยถ้อยคำใด พระภิกษุรูปอื่นได้เตือนให้พระอานนท์ขอโอกาส แต่ท่าน

พระอานนท์กล่าวว่า “ท่านผู้เจริญทั้งหลาย อันตำแหน่งที่ขอได้มานั้นจะมีความหมายอะไรเล่า พระบรมศาสดาไม่ทรงเห็นข้าพเจ้าเลยกระนั้นหรือ? ก็หากพระองค์ทรงพอพระทัยในตัวข้าพเจ้าแล้วไซ้ พระองค์ก็คงตรัสเองว่า อานนท์เธอจงอุปัฏฐากเราเถิด” พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสกับพระภิกษุทั้งหลายว่า ไม่มีผู้ใดจะสามารถให้ท่านพระอานนท์เกิดความอุตสาหะขึ้นมาได้เลย แต่เมื่อท่านพระอานนท์รู้แล้ว ท่านจักอุปัฏฐากพระองค์เอง เมื่อพระภิกษุทั้งหลายได้ยินพระดำรัสนั้น ก็ทราบทันทีว่า พระองค์ทรงประสงค์ให้ท่านพระอานนท์เป็นพุทธอุปัฏฐาก จึงได้พูดตักเตือนให้ท่านทูลขอตำแหน่งพุทธอุปัฏฐากจากพระองค์

ใบความรู้ที่ 2

เรื่อง ประวัติอนาถบิณฑิกเศรษฐี

อนาถบิณฑิกเศรษฐี มีนามเดิมว่า “สุทตตะ” เป็นบุตรของเศรษฐีชื่อ “สุมนะ” สุทตตะ มีภรรยาชื่อบุญญลักขณา มีบุตรชายคนหนึ่งชื่อกาละ และธิดา 3 คน คือมหาสุภททา จุฬสุภททา และสุมนา สุทตตะ เป็นคนใจบุญสุนทาน โดยได้ตั้งโรงงานให้ทานแก่ยากฉิบหายเป็นประจำ จึงมีผู้เรียกขานว่า “อนาถบิณฑิกะ” (ผู้มีก้อนข้าวเพื่อคนอนาถ) คนส่วนมากจึงรู้จักท่านในนามนี้

คราวหนึ่งท่านอนาถบิณฑิกเดินทางไปธุรกิจที่เมืองราชคฤห์ โดยพักอยู่ที่บ้านเพื่อน ซึ่งเป็นเศรษฐีในเมืองนั้น ได้เห็นคนในบ้านเตรียมอาหารเพื่อถวายแก่พระพุทธเจ้าและภิกษุในวันรุ่งขึ้น ท่านอนาถบิณฑิกรู้สึกดีใจที่ได้ทราบว่า มีพระพุทธเจ้าบังเกิดแล้ว แต่ทว่าพรพบพระพุทธองค์ในวันรุ่งขึ้นไม่ไหว จึงเดินทางไปเข้าเฝ้าพระพุทธองค์ในกลางดึกคืนนั้น และได้ฟังธรรมจากพระพุทธองค์จนได้ “ดวงตาเห็นธรรม” (เป็นพระโสดาบัน) ท่านอนาถบิณฑิกจึงกราบทูลอาราธนาให้พระพุทธองค์ไปเสวยภัตตาหารที่บ้านพี่เขยของตนในวันถัดไปหลังจากพระพุทธองค์ทรงเสด็จภัตตาหาร (เสวยเสร็จ) แล้ว ท่านอนาถบิณฑิกจึงกราบทูลให้พระองค์ไปโปรดชาวเมืองสาวัตถี พระพุทธองค์ตรัสว่า “สุทตตะ คณาครทั้งหลายนินทาในเสนาสนะที่สงบสงัด” ท่านอนาถบิณฑิกกราบทูลว่า “ข้าพระพุทธเจ้าทราบแล้ว”

เมื่ออนาถบิณฑิกกลับถึงเมืองสาวัตถี ท่านก็มองหาสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับที่จะสร้างวัด จึงได้พบสวนของเจ้าเขตซึ่งเป็นทำเลที่เหมาะสม จึงเจรจาขอซื้อ แต่เจ้าเขตไม่ยอมขายจึงไถ่ราคาว่า ให้เอาหาปณะมาปูให้เต็มพื้นที่ทั้งหมดนั้นแหละคือราคาของสวนนี้ อนาถบิณฑิกเศรษฐีสั่งให้พวกบริวารขนหาปณะจากคั้งมาปูที่พื้นที่นั้นทันที เมื่อปูได้ครึ่งหนึ่งของเนื้อที่ทั้งหมด ซึ่งทำให้หมดเงินไปจำนวน 18 โกฏิ เจ้าเขตสั่งให้หยุดพร้อมกับบอกว่าขอขายด้วยราคาเท่านี้ ที่เหลือขอให้ตนมีส่วนร่วมในการสร้างวัดด้วย ทั้งสองจึงร่วมกันสร้างวัดจนเสร็จและตั้งชื่อวัดนี้ว่า “เขตวัน” (สวนเจ้าเขต) เพื่อเป็นอนุสรณ์ของเจ้าของสวน วัดเขตวันมีเนื้อที่ทั้งหมด 18 กรีส (กรีสหนึ่งเท่ากับ 125 ไร่) สร้างเสร็จรวมค่าใช้จ่ายในการเฉลิมฉลองเป็นจำนวนเงิน 54 โกฏิ

ท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐีผู้ใจบุญสุนทานได้ถวายอาหารบิณฑบาตแก่พระองค์ทุกวันวันละ 500 รูป ไม่รวมคัมภีร์ (ภัตสำหรับภิกษุเดินทาง) อาศัยตุกภัต (ภัตสำหรับภิกษุอาศัยตุกะ)

ฯลฯ อย่างละ 500 รูป เป็นประจำนอกจากนี้ท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐียังได้รับเชิญไปให้คำแนะนำ และจัดการงานบุญกุศลที่ชาวเมืองสวตถิจัดทำประจำ เมื่อไม่ค่อยมีเวลาอยู่บ้าน ท่านก็ให้มหาสุภทัทลูกสาวคนโตช่วยจัดการถานทานที่บ้านแทน ครั้นลูกสาวคนโตแต่งงานไปอยู่บ้านสามี ก็มอบหมายให้จุฬสุภทัทลูกสาวคนรองรับหน้าที่แทน ครั้นลูกสาวคนรองแต่งงานไปอยู่บ้านสามี ก็มอบให้สุมนาลูกสาวคนเล็กรับหน้าที่แทน

คุณธรรมที่ควรถือเป็นแบบอย่าง

1. เป็นผู้มั่นคงในการทำบุญ ท่านเป็นคนใจบุญสุนทาน ชอบทำบุญกุศล โดยเฉพาะให้ทานและฟังธรรมเป็นประจำ แม้ว่าบางครั้งชีวิตจะตกอับเพราะสูญเสียทรัพย์สินไปจำนวนมากก็ตาม ก็ยังไม่ย่อท้อหรือลดการให้ทานแต่อย่างใด
2. เป็นทายกตัวอย่าง ท่านตระหนักดีว่าหน้าที่ของชาวพุทธคฤหัสถ์ หรือ การอุปถัมภ์บำรุงพระสงฆ์ จึงตระเตรียมจัดอาหารเพื่อพระสงฆ์ไว้ที่บ้านเสมอ ท่านจะไปวัดวันละสองครั้งคือ เช้าและเย็น ทุกครั้งที่ไปก็ไม่เคยไปมือเปล่า ถ้าไปเวลาเช้าก็ถือภัตตาหารไปด้วย ถ้าไปเวลาเย็นก็ถือเภสัชน้ำผึ้ง น้ำอ้อย และน้ำปานะ (เครื่องดื่มประเภทน้ำสำหรับดื่ม น้ำคั้นผลไม้) อันควรแก่สมณะไปด้วย เทียบดูแลความเป็นอยู่ของพระสงฆ์ และถามความต้องการของท่าน เพื่อจะจัดหาถวายให้ตามที่ต้องการ นอกจากนี้ท่านอนาถบิณฑิกก็ยังชักชวนชาวบ้านให้ทำบุญกุศลด้วย บ้านใดทำบุญให้ทาน ท่านก็จะไปร่วมอนุโมทนา หรือให้คำแนะนำให้เจ้าภาพจัดการให้ถูกต้องอีกด้วย นับว่าเป็นทายกที่เป็นแบบอย่างที่ดีคนหนึ่ง
3. เป็นพ่อที่ดีของลูก ท่านรักลูกทุกคนเสมอกัน เมื่อลูกสาวทั้งสามคนถึงวัยที่มีเหย้ามีเรือน ท่านก็จัดการแต่งงานให้กับคู่ครองที่เหมาะสม และคอยพ่่าสอนให้ลูกทุกคนเป็นคนดีมีศีลธรรมและให้ท่านเหมือนท่านโดยได้มอบหมายให้ลูกสาวรับหน้าที่จัดการเรื่องการถวายทาน แต่พระสงฆ์เป็นประจำดังกล่าวข้างต้น

ถึงแม้ว่านายกาละลูกชายคนโตจะเป็นคนเกเร ไม่สนใจเข้าวัดฟังธรรม ไม่สนใจทำบุญให้ทาน ท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐีก็พยายามหาวิธีการอันชาญฉลาดชักจูงให้ลูกชายกลับเนื้อกลับตัวจนได้ในที่สุด โดยจ้างให้ลูกชายไปฟังธรรมทุกวัน ถ้าจดจำคำสอนได้มากเท่าใดก็จะจ่ายเงินให้มากเท่านั้น ระยะเวลาแรกลูกชายก็ไปฟังธรรมเพราะอยากได้เงิน แต่เมื่อฟังไป ๆ กำหนดใจความไปด้วย ก็เกิดความเข้าใจในที่สุดก็ซาบซึ้งในรสพระธรรม เปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่ดีและปฏิเสธไม่รับค่าจ้างจากพ่ออีกต่อไป

4. เป็นผู้มีความตั้งใจแน่วแน่ ครั้งที่ท่านไปพักอยู่บ้านพี่เขย เมื่อได้ทราบข่าวว่าพระพุทเจ้าประทับอยู่ที่สิตวัน นอกเมืองราชคฤห์ ก็ตั้งใจจะพบพระพุทเจ้าองค์ แต่ไม่สามารถรอถึงวันรุ่งเช้าได้ จึงเดินทางไปกลางดึกคืนนั้นเพื่อเข้าไปเฝ้าและฟังธรรม โดยไม่หวาดกลัวต่ออันตรายใด ๆ

เมื่อท่านอนาถบิณฑิกตั้งใจสร้างวัดถวายพระพุทเจ้า และเห็นว่าสวนเจ้าเชตเหมาะที่จะสร้างวัดแม้ว่าเจ้าเชตจะโง่งราคาเพราะไม่เต็มใจจะขายให้ โดยบอกให้อนาถบิณฑิกเศรษฐีเอา

กหาปณะมาปูให้เต็มพื้นที่ทั้งหมด จึงจะขายให้เท่าราคานั้น อนาคตบัณฑิตเศรษฐีก็ไม่ลดละความตั้งใจสั่งให้บริวารชนกหาปณะออกจากคลังมาปูพื้นที่ทันที แสดงถึงความเป็นผู้ที่มีความตั้งใจแน่วแน่คิดจะทำอะไรแล้วถ้าเป็นสิ่งที่ถูกต้องก็จะไม่เลิกล้มความตั้งใจจนกว่าจะทำสำเร็จ

อีกตัวอย่างหนึ่ง คือ เมื่อท่านยากจนลงเพราะดำเนินธุรกิจผิดพลาด ท่านก็ไม่เลิกทำบุญให้ทาน เคยกระทำการใดก็กระทำเช่นนั้น แม้ว่าภักตอาหารที่ถวายพระในช่วงตกอับนี้จะไม่ประณีตหรือดีเหมือนเดิมก็ตาม แต่ท่านอนาคตบัณฑิตมีความตั้งใจแน่วแน่ที่จะทำบุญ บุคคลผู้ยินดีในการทำบุญกุศล และแน่วแน่ในพระรัตนตรัยอย่างท่านอนาคตบัณฑิต เหมาะสมแล้วที่ได้รับการยกย่องจากพระพุทธองค์ว่าเป็นทายกผู้เลิศ

รายชื่อกลุ่ม.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....

1.เลขที่.....

ตำแหน่ง.....

2.เลขที่.....

ตำแหน่ง.....

3.เลขที่.....

ตำแหน่ง.....

4.เลขที่.....

ตำแหน่ง.....

5.เลขที่.....

ตำแหน่ง.....

6.เลขที่.....

ตำแหน่ง.....

7.เลขที่.....

ตำแหน่ง.....

8.เลขที่.....

ตำแหน่ง.....

แบบทดสอบหลังการเรียนรู้
เรื่อง พระอานนทเถระและอนาถปิณฑิกเศรษฐี

คำชี้แจง นักเรียนแต่ละกลุ่มเติมคำหรือข้อความที่ถูกต้องลงในช่องว่างให้สมบูรณ์

1. ท่านพระอานนทเถระมีผลงานที่โดดเด่นทางพระพุทธศาสนาอะไรบ้าง อธิบายมา

.....

.....

.....

.....

.....

2. คุณธรรมที่ควรยึดถือเป็นแบบอย่างของพระอานนทเถระคืออะไร

.....

.....

.....

.....

.....

3. อนาถปิณฑิกเศรษฐีมีผลการทางด้านศาสนาอย่างไรบ้าง อธิบายมา

.....

.....

.....

.....

.....

4. คุณธรรมที่ควรยึดถือเป็นแบบอย่างของอนาถปิณฑิกเศรษฐีคืออะไร จงอธิบายมา

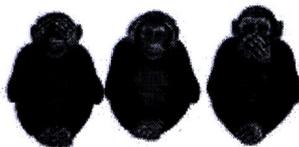
.....

.....

.....

.....

.....

แบบประเมินการทำงานกลุ่ม

กลุ่มที่.....ชื่อกลุ่ม.....
 วิชา ศาสนปฏิบัติ เรื่อง.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....
 โรงเรียน.....อำเภอ.....จังหวัด.....
 ภาคเรียนที่.....ปีการศึกษา.....
 ประเมินครั้งที่.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

คำชี้แจง: ครูประเมินพฤติกรรมของนักเรียนในการร่วมกิจกรรมกลุ่ม และให้คะแนนลงในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียนเกณฑ์การประเมิน ผู้ผ่านการประเมิน ต้องได้คะแนนรวมร้อยละ 80 ขึ้นไป

เลขที่	ชื่อ - สกุล	คณะทำงาน			ความรับผิดชอบหน้าที่			ขั้นตอนการทำงาน			ความร่วมมือในการทำงาน			การร่วมงานกลุ่มอย่างมีความสุข			เวลา			รวม	สรุปผลการประเมิน				
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1		18	ผ่าน	ไม่ผ่าน		
1																									
2																									
3																									
4																									
5																									
6																									
7																									
8																									

ผู้ผ่านเกณฑ์การประเมิน ต้องได้คะแนนตั้งแต่ 14 คะแนน ขึ้นไป

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
 (.....)

รายละเอียดเกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินการทำงานกลุ่ม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม วิชาศาสนปฏิบัติชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โรงเรียน.....ภาคเรียนที่.....ปีการศึกษา.....

ประเด็น	เกณฑ์การให้คะแนน		
	3	2	1
1. คณะทำงาน	มีประธาน เลขานุการ ผู้นำเสนอ ผู้ร่วมงาน	ขาดองค์ประกอบ 1 อย่าง	ขาดองค์ประกอบ 2 อย่างขึ้นไป
2. ความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่	ทุกคนทำหน้าที่และ ความรับผิดชอบต่อ หน้าที่ของตนเอง	มีผู้มีหน้าที่ แต่ไม่ รับผิดชอบ 1 คน	มีผู้มีหน้าที่แต่ไม่ รับผิดชอบต่อ 2 คน ขึ้นไป
3. ขั้นตอนการทำงาน	1) คัดเลือกเรื่องตาม ความสนใจของกลุ่ม 2) มีการวางแผนงาน 3) เตรียมวัสดุ อุปกรณ์ 4) ปฏิบัติตามแผน และพัฒนางาน	ขาดขั้นตอน 1 ขั้นตอน หรือไม่ ชัดเจน	ขาดขั้นตอน 2 ขั้นตอนขึ้นไป หรือไม่ชัดเจน
4. ความร่วมมือ ในการทำงาน	ทุกคนมีส่วนร่วม และ ให้ความร่วมมืออย่าง เต็มที่	ร้อยละ 80 ของกลุ่ม มีส่วนร่วม และให้ ความร่วมมือ	ร้อยละ 60 ของกลุ่ม มีส่วนร่วมและให้ ความร่วมมือ
5. การร่วมงานกลุ่ม อย่างมีความสุข	ทุกคนร่วมกิจกรรม กลุ่มอย่างมีความสุข	ร้อยละ 80 ของกลุ่ม ร่วมกิจกรรมกลุ่ม อย่างมีความสุข	ร้อยละ 60 ของกลุ่ม ร่วมกิจกรรมกลุ่ม อย่างมีความสุข
6. เวลา	เสร็จตามกำหนดและ งานมีคุณภาพ	เสร็จไม่ทันตาม กำหนดแต่งานมี คุณภาพ	เสร็จไม่ทันกำหนด และงานไม่มี คุณภาพ

แผนการจัดการเรียนรู้

รหัสวิชา ส 31201 ชื่อวิชา ศาสนปฏิบัติ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 มารยาทชาวพุทธ เวลา 4 ชั่วโมง

แผนการเรียนรู้ที่ 1 การไปวัด (การแต่งกาย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เวลา 1 ชั่วโมง

- มาตรฐาน ส 1.1 เข้าใจประวัติ ความสำคัญ หลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนา
ที่ตนนับถือ และสามารถนำหลักธรรมของศาสนามาเป็นหลักปฏิบัติใน
การอยู่ร่วมกัน
- มาตรฐาน ส 1.3 ประพฤติ ปฏิบัติตนตามหลักธรรม และศาสนพิธีของพุทธศาสนาหรือ
ศาสนาที่ตนนับถือ ค่านิยมที่ดีงาม และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการ
พัฒนาตน บำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม สิ่งแวดล้อมเพื่อการอยู่ร่วมกันได้
อย่างสันติสุข

1. สาระสำคัญ

วัดเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ ชาวพุทธจึงควรปฏิบัติตนต่อวัดด้วยความสุภาพและความ
เคารพ เพื่อให้เกิดความเป็นสิริมงคลแก่ตัวเอง การแต่งกายไปวัด และการนำเด็กไปวัด ใน
ฐานะที่เป็นชาวพุทธจะต้องปฏิบัติให้ถูกต้อง เป็นไปตามหลักมารยาทที่ดีของชาวพุทธ ให้มีความ
เหมาะสมกับความเป็นชาวพุทธ หากปฏิบัติได้ถูกต้องก็จะทำให้ดูงาม เป็นประโยชน์ทั้งตัวผู้
ปฏิบัติและศาสนาโดยรวม

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 รู้และเข้าใจการแต่งกายไปวัดอย่างเหมาะสม
- 2.2 บอกวิธีการแต่งกายไปวัดได้อย่างถูกต้อง
- 2.4 สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

3. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 - การปฐมนิเทศ สร้างบรรยากาศ ให้ผู้เรียนนั่งสมาธิเพื่อทำจิตใจให้สงบก่อน
เรียน ทบทวนความรู้เดิมครั้งที่แล้วเกี่ยวกับการฝึกสมาธิ จากนั้นจึงสนทนากับนักเรียนเช่น ถ้าม
ว่าเมื่อจะไปวัดก่อนอื่นต้องเตรียมหรือคำนึงถึงอะไรเป็นอันดับแรก โดยให้นักเรียนตอบตามความ
เข้าใจ

- แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

ขั้นที่ 2 - นำเข้าสู่บทเรียน

-แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่มตามสมัครใจกลุ่มละ 6 คนแจกกระดาษ A4 ให้กลุ่มละ 2 แผ่น

-จากนั้นบอกแหล่งเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ “วันนี้ต้องการให้พวกเขาแสวงหาความรู้ในเรื่องการไปวัดจะต้องมีการแต่งกายอย่างเหมาะสม โดยให้หาความรู้ เขียนรายงาน และยกตัวอย่างบุคคลในชุมชนที่เข้าลักษณะดังกล่าวตามที่ผู้เรียนเข้าใจมาหนึ่งคนประกอบด้วย สำหรับแหล่งเรียนรู้นั้นก็มีห้องสมุด วัด พระ ปราชญ์ชาวบ้าน บุคคลที่ผู้เรียนคิดว่าดี พร้อมด้วยกาย วาจาและใจ นั่นเอง”

ขั้นที่ 3 ฝึกตามคำแนะนำและฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง ผู้เรียนแสวงหาความรู้ คำตอบด้วยตนเอง และสร้างองค์ความรู้เอง ครูจะให้ไปศึกษาเองตามแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น ห้องสมุด ห้องจริยธรรม ปราชญ์ประจำบ้าน พระที่วัดเป็นต้น ผู้เรียนเมื่อไปค้นหาข้อมูลมาแล้วจึงมานำเสนอในแต่ละประเด็น เพื่อนำเสนอให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 4 สรุปบทเรียน หลังจากเสร็จแล้วให้นักเรียนตัวแทนแต่ละกลุ่มมานำเสนอหน้าห้องเรียน ครูและนักเรียน ร่วมกันสรุปผลการเรียนรู้ในครั้งนี้ ครูแนะนำการปฏิบัติตนเพื่อให้เป็นคนดีที่สังคมต้องการ ควรนำแบบอย่างมารยาทชาวพุทธที่ดีที่สุดที่ได้เรียนมาไปปรับใช้ใน ชีวิตประจำวัน และแนวทางการเตรียมเพื่อเรียนต่อไป

ขั้นที่ 5 การประเมินผล เพื่อความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของนักเรียน มีแผนทดสอบหลังการเรียนร่วมกันทำเป็นกลุ่ม เวลา 15 นาที

4. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

- หนังสือบทเรียนพระพุทธศาสนา ม. 1
- หนังสือธรรมศึกษาชั้นตรี
- หนังสือทำวัตรสวดมนต์แปล
- หนังสือมนต์พิธี
- ใบความรู้ที่ 1
- แบบทดสอบหลังการเรียน

5. การวัดและประเมินผล

5.1 วิธีการวัดและประเมินผล

5.1.1 สังเกตพฤติกรรม

- 1) การสนทนา การแสดงความคิดเห็น

5.1.2 ตรวจสอบ

- 1) แบบทดสอบหลังการเรียน

5.2 เครื่องมือวัดและประเมินผล

5.2.1 แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

5.2.2 แบบทดสอบหลังการเรียน

5.3 เกณฑ์การวัดและประเมินผล
 อยู่ท้ายแบบประเมิน

6. กิจกรรมเสนอแนะ / งานที่มอบหมาย

6.1 กิจกรรมเสนอแนะ

.....

.....

.....

6.2 งานที่มอบหมาย

.....

.....

.....

7. บันทึกหลังการสอน

ผลการสอน.....

.....

ปัญหา/อุปสรรค.....

.....

ข้อเสนอแนะ / แนวแก้ไข.....

.....

(ลงชื่อ).....

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ภาคผนวกท้ายแผน
ใบความรู้ที่ 1
เรื่อง การปฏิบัติตนต่อพระสงฆ์

เรื่อง “มารยาทชาวพุทธ”

มารยาทชาวพุทธ หมายถึง กิริยาวาจาที่ถือว่าเรียบร้อยที่พุทธศาสนิกชนพึงประพฤติปฏิบัติ ชาวพุทธโดยทั่วไปจะไปวัดเพื่อทำบุญตามประเพณีอยู่เสมอ เมื่อไปแล้วจำเป็นต้องพบปะพระภิกษุและชาวพุทธด้วยกัน จึงควรประพฤติปฏิบัติต่อกันด้วยมารยาทที่งดงามทั้งทางกายและวาจา นักเรียนในฐานะเป็นพุทธศาสนิกชนคนหนึ่ง ควรจะศึกษาและฝึกฝนตนเองในเรื่องมารยาทของชาวพุทธ มารยาทชาวพุทธที่นักเรียนควรจะได้ฝึกฝนปฏิบัติให้เกิดความเคยชินจนเป็นนิสัยนั้นอยู่มากมาย ในขั้นนี้นักเรียนควรฝึกฝนในเรื่องมารยาทในการไปวัด การแสดงความเคารพและการฟัง

เรื่อง “มารยาทในการไปวัด”

วัดเป็นสถานที่อยู่ของพระภิกษุสามเณร เป็นสถานที่สร้างกุศล เป็นสถานที่ขัดเกลาอบรมสั่งสอนให้คนทำดี ละชั่ว และทำจิตใจให้สงบ นอกจากนี้ยังเป็นที่มาของศิลปวัฒนธรรมและประเพณีอันแสดงถึงความป็นเอกลักษณ์ของชาติไทยอีกด้วย ดังนั้นวัดจึงเป็นสถานที่สงบและสะอาด ชาวพุทธจึงควรปฏิบัติตนต่อวัดด้วยความเคารพ สุภาพ และสำรวม ชาวพุทธคนใดที่ไม่มีมารยาท ประพฤติตนไม่เหมาะสมบริเวณวัด นอกจากจะเป็นการเสื่อมเสียแก่ตนเองแล้ว ยังมีผลกระทบต่อผู้อื่นและพุทธศาสนาอีกด้วย ด้วยเหตุนี้เมื่อชาวพุทธไปวัดจึงควรปฏิบัติตนให้ถูกต้องเหมาะสมในเรื่องต่อไปนี้

เรื่อง “การแต่งกายไปวัด”

การแต่งกายไปวัดมีมารยาทควรปฏิบัติดังนี้

- เสื้อผ้าที่จะสวมใส่ควรใช้สีอ่อน ไม่ควนใช้สีฉูดฉาด ถ้ามีลายก็ควรเป็นลายเรียบ ๆ

เนื้อผ้าต้องไม่บางเกินไป

- ไม่ควรสวมใส่เสื้อผ้ารัดรูป ควรสวมใส่เสื้อผ้าหลวมพอเพื่อสะดวกในการกราบพระ ไหว้พระ และทำสมาธิ

- หญิงไม่ควรนุ่งกระโปรงสั้น ควรนุ่งกระโปรงยาวพอสมควร ไม่ควรแต่งตัวแต่งหน้า

ทำผม จนเกิดงาม และกลิ่นรุนแรง เพราะจะทำให้ผู้ใด

- ชายควรแต่งกาย

ชายเสื้อ ทรงผมควรตัดสั้นหรือใส่ผมถ้าจำเป็นต้องใช้ควรใช้กลิ่นรบกวนผู้อื่น

ไม่ควรใส่น้ำหอมที่มีกลิ่นเกิดความฟุ้งซ่าน เรียบร้อย ไม่ปล่อยหวีเรียบร้อย น้ำมันอ่อนที่สุดจะได้ไม่

เรื่อง “การนำเด็กไปวัด”

- ไม่ควรนำเด็กอ่อนไปวัด เพราะอาจรบกวนก่อความรำคาญแก่ผู้อื่น
- ควรดูแลอย่างใกล้ชิดสำหรับเด็กที่ค่อนข้างซุกซน
- การนำเด็กไปวัดเป็นการปลูกฝังนิสัยที่ดีแก่เด็ก ให้เด็กได้ใกล้ชิดกับศาสนาตั้งแต่เยาว์วัย แต่ก็ควรระมัดระวังในเรื่องดังกล่าวข้างต้นด้วย

รายชื่อกลุ่ม..... ชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....

1. เลขที่.....

ตำแหน่ง.....

2. เลขที่.....

ตำแหน่ง.....

3. เลขที่.....

ตำแหน่ง.....

4. เลขที่.....

ตำแหน่ง.....

5. เลขที่.....

ตำแหน่ง.....

6. เลขที่.....

ตำแหน่ง.....

7. เลขที่.....

ตำแหน่ง.....

8. เลขที่.....

ตำแหน่ง.....

แบบทดสอบหลังการเรียนรู้
เรื่อง การปฏิบัติตนต่อพระสงฆ์

คำชี้แจง นักเรียนแต่ละกลุ่มเติมคำหรือข้อความที่ถูกต้องลงในช่องว่างให้สมบูรณ์

1. จงอธิบายวิธีการแต่งกายที่เหมาะสมไปวัดมาให้ทราบ

.....

.....

.....

.....

2. จงบอวิธีนำเด็กไปวัดอย่างเหมาะสมมาให้ทราบ

.....

.....

.....

.....

3. นักเรียนเคยเห็นคนแต่งกายไม่เหมาะสมไปวัดหรือไม่ จงยกตัวอย่างมา

.....

.....

.....

.....

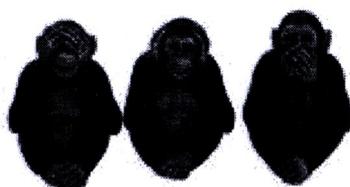
4. นักเรียนจะนำความรู้ที่ได้ศึกษาไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร อธิบายพอเข้าใจ

.....

.....

.....

.....

แบบประเมินการทำงานกลุ่ม

กลุ่มที่.....ชื่อกลุ่ม.....
 วิชา ศาสนปฏิบัติ เรื่อง.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....
 โรงเรียน.....อำเภอ.....จังหวัด.....
 ภาคเรียนที่.....ปีการศึกษา.....
 ประเมินครั้งที่.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

คำชี้แจง: ครูประเมินพฤติกรรมของนักเรียนในการร่วมกิจกรรมกลุ่ม และให้คะแนนลงในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียนเกณฑ์การประเมิน ผู้ผ่านการประเมิน ต้องได้คะแนนรวมร้อยละ 80 ขึ้นไป

เลขที่	ชื่อ - สกุล	คณะทำงาน			ความรับผิดชอบหน้าที่			ขั้นตอนการทำงาน			ความร่วมมือในการทำงาน			การร่วมงานกลุ่มอย่างมีความสุข			เวลา			รวม	สรุปผลการประเมิน			
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1		18	ผ่าน	ไม่ผ่าน	
1																								
2																								
3																								
4																								
5																								
6																								
7																								
8																								

ผู้ผ่านเกณฑ์การประเมิน ต้องได้คะแนนตั้งแต่ 14 คะแนน ขึ้นไป

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
 (.....)

รายละเอียดเกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินการทำงานกลุ่ม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม วิชาศาสนปฏิบัติชั้นมัธยมศึกษาปีที่1
โรงเรียน.....ภาคเรียนที่.....ปีการศึกษา.....

ประเด็น	เกณฑ์การให้คะแนน		
	3	2	1
1. คณะทำงาน	มีประธาน เลขานุการ ผู้นำเสนอ ผู้ร่วมงาน	ขาดองค์ประกอบ 1 อย่าง	ขาดองค์ประกอบ 2 อย่างขึ้นไป
2. ความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่	ทุกคนทำหน้าที่และ ความรับผิดชอบต่อ หน้าที่ของตนเอง	มีผู้มีหน้าที่ แต่ไม่ รับผิดชอบ 1 คน	มีผู้มีหน้าที่แต่ไม่ รับผิดชอบ 2 คนขึ้นไป
3. ขั้นตอนการทำงาน	1) คัดเลือกเรื่องตาม ความสนใจของกลุ่ม 2) มีการวางแผนงาน 3) เตรียมวัสดุ อุปกรณ์ 4) ปฏิบัติตามแผน และพัฒนางาน	ขาดขั้นตอน 1 ขั้นตอน หรือไม่ ชัดเจน	ขาดขั้นตอน 2 ขั้นตอนขึ้นไป หรือไม่ชัดเจน
4. ความร่วมมือ ในการทำงาน	ทุกคนมีส่วนร่วม และ ให้ความร่วมมืออย่าง เต็มที่	ร้อยละ 80 ของกลุ่ม มีส่วนร่วม และให้ ความร่วมมือ	ร้อยละ 60 ของกลุ่ม มีส่วนร่วมและให้ ความร่วมมือ
5. การร่วมงานกลุ่ม อย่างมีความสุข	ทุกคนร่วมกิจกรรม กลุ่มอย่างมีความสุข	ร้อยละ 80 ของกลุ่ม ร่วมกิจกรรมกลุ่ม อย่างมีความสุข	ร้อยละ 60 ของกลุ่ม ร่วมกิจกรรมกลุ่มอย่าง มีความสุข
6. เวลา	เสร็จตามกำหนดและ งานมีคุณภาพ	เสร็จไม่ทันตาม กำหนดแต่ยังมี คุณภาพ	เสร็จไม่ทันกำหนดและ งานไม่มีคุณภาพ

ภาคผนวก ข

- แบบประเมินพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในตนเอง
- แบบสังเกตพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียน

เลขที่แบบประเมิน() () () ID

แบบประเมินเพื่อการวิจัย

เรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความมีระเบียบวินัย และความคิดเห็น
 ของนักเรียนที่มีต่อการฝึกสมาธิแบบอานาปานสติ

คำชี้แจง

แบบประเมินฉบับนี้สร้างขึ้น เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อศึกษา
 การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ ความมีระเบียบวินัย และความคิดเห็นของนักเรียนโดยการฝึกสมาธิแบบอ
 นานาปานสติ ข้อมูลที่ได้จะนำไปใช้เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนา และปรับปรุงแนวทาง
 วิธีการ แก้ไขพฤติกรรมของนักเรียน และกำหนดนโยบายในการพัฒนานักเรียนในจังหวัด
 ขอนแก่นต่อไป

ข้อมูลจากการตอบแบบประเมินของท่าน จะนำเสนอเป็นผลการวิจัยที่เป็นภาพรวม จะ
 ไม่เปิดเผยเป็นรายบุคคล กรุณาตอบทุกข้อ เพราะแบบประเมินที่ตอบไม่ครบ จะไม่สามารถ
 นำไปวิเคราะห์ได้ จึงเป็นการสูญเสียเปล่า ผู้วิจัยขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

พระมหานฤฤทธิ์ วงศ์เมืองแก่น

นักศึกษาปริญญาโท สาขาการหลักสูตรและการสอน

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ผู้วิจัย

แบบประเมินเกี่ยวกับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียน

คำชี้แจง แบบประเมินส่วนนี้ ประกอบด้วยข้อความเกี่ยวกับสิ่งที่จะเกิดขึ้นกับท่านโดยให้ท่านเลือกข้อความแต่ละข้อ โดยใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่านเพียงข้อละ 1 ช่องเท่านั้น โดยคำนึงถึงดังนี้

- บ่อยที่สุด หมายถึง มีความเป็นจริงจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น หรือ 100 %
 บ่อย หมายถึง มีความเป็นจริงจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ระหว่าง 75 – 99 %
 ค่อนข้างบ่อย หมายถึง มีความเป็นจริงจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ระหว่าง 50 – 74 %
 นาน ๆ ครั้ง หมายถึง มีความเป็นจริงจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ระหว่าง 25 – 49 %
 ไม่เคย หมายถึง มีความเป็นจริงจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น 1 – 24 %

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ					สำหรับผู้วิจัย
	บ่อยที่สุด	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	นาน ๆ ครั้ง	ไม่เคย	
ความรับผิดชอบ						
1. ท่านให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมในการเรียนวิชาสาสนปฏิบัติทุกครั้ง						() Resp 1
2. แม้ว่าจะงานที่ครูอาจารย์ให้ทำจะน่าเบื่อหน่ายและไม่น่าสนใจท่านก็จะพยายามทำงานเสร็จเรียบร้อย						() Resp 2
3. ท่านสนใจศึกษาหาความรู้เพื่อพัฒนาความสามารถของตนเองอยู่เสมอ						() Resp 3
4. ท่านส่งการบ้านเมื่อได้รับมอบหมายตรงตามเวลา						() Resp 4
5. ท่านปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเสมอ						() Resp 5
6. ท่านนุ่งห่มเป็นปริมณฑลและถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน						() Resp 6
7. ท่านช่วยครูอาจารย์ปิดประตูหน้าต่างของโรงเรียน						() Resp 7
8. ท่านทำความสะอาดตามวาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย						() Resp 8
9. ท่านทิ้งเศษขยะในถังเก็บขยะเสมอ						() Resp 9

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ					สำหรับผู้วิจัย
	น้อยที่สุด	น้อย	ค่อนข้างน้อย	นาน ๆ ครั้ง	ไม่เคย	
ความรับผิดชอบ						
10. ท่านช่วยถือสิ่งของให้ครูอาจารย์เสมอ						() Resp 10
11. ท่านทำงานใด ๆ ท่านได้ทุ่มเทให้กับงานนั้น						() Resp 11
12. เพื่อนมาชวนไปเที่ยว ท่านรีบไปทันที งานค้างเอาไว้ก่อน						() Resp 12
13. ท่านช่วยเหลืองานทางวัดที่ผู้ปกครองมอบหมายให้ด้วยความเรียบร้อย						() Resp 13
14. ท่านทำงานผิดพลาด ท่านก็ได้ปรับปรุงแก้ไขโดยทันที						() Resp 14
15. ท่านทำการบ้านทันทีเมื่อมีเวลาว่าง						() Resp 15
16. ท่านทำการบ้านไม่ได้ท่านก็หยุดทันที						() Resp 16
ความซื่อสัตย์						
1. ท่านทำข้อสอบโดยสุจริต						() Hones 1
2. ท่านพูดเป็นกลาง ไม่เข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง						() Hones 2
3. ท่านทำการบ้านส่งครูทุกครั้ง						() Hones 3
4. ท่านแอบหยิบของเพื่อนมาเป็นของตน						() Hones 4
5. ท่านยืมของผู้อื่นไปใช้แล้วไม่ส่งคืนเจ้าของ						() Hones 5
6. ท่านปฏิบัติตามคำว่าการกล่าวตักเตือนของครูอาจารย์หรือผู้ปกครองเสมอ						() Hones 6
7. ท่านบอกครูอาจารย์หรือผู้ปกครองทุกครั้งที่ได้ทำความผิด						() Hones 7
8. ท่านไม่นำความลับของเพื่อนไปบอกคนอื่น						() Hones 8
9. ท่านพูดแต่ความจริงเสมอ						() Hones 9
10. ท่านลอกการบ้านเพื่อนส่งครูทุกครั้ง						() Hones 10

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ					สำหรับผู้วิจัย
	บ่อยที่สุด	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	นาน ๆ ครั้ง	ไม่เคย	
11. ท่านเก็บของมีค่าได้แล้วนำส่งครูอาจารย์เพื่อหาเจ้าของต่อไป						() Hones 11
12. เมื่อครูให้ตรวจผลงานด้วยตนเอง ท่านก็จะไม่แก้คำตอบแม้ว่าคำตอบของท่านจะผิด						() Hones 12
13. ขณะที่ครูอาจารย์จับได้ว่าท่านกระทำความผิด ท่านก็จะไม่ได้แย้งและยอมรับผิด						() Hones 13
ความเคารพกฎ						
1. ครูอาจารย์เดินผ่านท่านยกมือไหว้เสมอ						() Rule 1
2. ท่านขออนุญาตครูอาจารย์ก่อนเข้าและออกจากห้องเรียนเสมอ						() Rule 2
3. ท่านพูดจาสุภาพเหมาะสมแก่วัย						() Rule 3
4. ท่านเข้าร่วมกิจกรรมไหว้พระก่อนเข้าห้องเรียนตลอด						() Rule 4
5. ท่านสูบบุหรี่						() Rule 5
6. ท่านจำเป็นต้องขาดเรียน ท่านจะบอกครูอาจารย์ก่อนทุกครั้ง						() Rule 6
7. ท่านพูดคุยกับเพื่อนขณะทำกิจกรรมไหว้พระก่อนเข้าห้องเรียน						() Rule 7
8. ในขณะที่ครูอาจารย์กำลังสอน ท่านชอบหลับในห้องเรียน						() Rule 8
9. ในขณะที่ครูอาจารย์กำลังสอนท่านชอบพูดคุยกับเพื่อนไม่ฟังครูอาจารย์สอน						() Rule 9
10. ท่านจะทำโอกาสไปเที่ยวเล่นตามตลาด ห้างสรรพสินค้า ร้านเกมส์ ร้านอินเทอร์เน็ต ฯลฯ						() Rule 10
11. ท่านประพฤติปฏิบัติผิดจากกฎระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียน						() Rule 11
12. ท่านเคยถูกอาจารย์ตำหนิเรื่องทำผิดกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียน						() Rule 12

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ					สำหรับผู้วิจัย
	บ่อยที่สุด	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	นาน ๆ ครั้ง	ไม่เคย	
13. อยู่นอกโรงเรียนหรือเวลาเรียน ท่านทำตามสบาย ไม่สนใจ กฎเกณฑ์อะไรมากนัก						() Rule 13
14. ท่านขาดเรียนตามตารางการสอนที่ ครูอาจารย์กำหนดไว้						() Rule 14

แบบสังเกตพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียน

คำชี้แจง แบบสังเกตส่วนนี้ ประกอบด้วยข้อความเกี่ยวกับสิ่งที่มีมักจะเกิดขึ้นในโรงเรียนโดยให้ท่านเลือกข้อความแต่ละข้อ โดยใส่เครื่องหมาย ✓ลงในช่องว่างที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงที่พบเพียงข้อละ 1 ช่องเท่านั้น โดยค่านิ่งถึงดังนี้

มาก หมายถึง มีความเป็นจริงจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมาก
ปานกลาง หมายถึง มีความเป็นจริงจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นปานกลาง
น้อย หมายถึง มีความเป็นจริงจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นน้อย

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ			สำหรับผู้วิจัย
	มาก	ปานกลาง	น้อย	
ความรับผิดชอบ				
1. นักเรียนให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมในการเรียนวิชาศาสนปฏิบัติทุกครั้ง				() Resp 1
2. แม้ว่าจะงานที่ครูอาจารย์ให้ทำจะน่าเบื่อหน่ายและไม่น่าสนใจนักเรียนก็จะพยายามทำงานเสร็จเรียบร้อย				() Resp 2
3. นักเรียนสนใจศึกษาหาความรู้เพื่อพัฒนาความสามารถของตนเองอยู่เสมอ				() Resp 3
4. นักเรียนส่งการบ้านเมื่อได้รับมอบหมายตรงตามเวลา				() Resp 4
5. นักเรียนปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายเสมอ				() Resp 5
6. นักเรียนนุ่งห่มเป็นปริมณฑลและถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน				() Resp 6
7. นักเรียนช่วยครูอาจารย์ปิดประตูหน้าต่างของโรงเรียน				() Resp 7
8. นักเรียนทำความสะอาดตามวาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย				() Resp 8
9. นักเรียนทิ้งเศษขยะในถังเก็บขยะเสมอ				() Resp 9
10. นักเรียนช่วยถือสิ่งของให้ครูอาจารย์เสมอ				() Resp 10
11. นักเรียนทำงานใด ๆ ได้ทุ่มเทให้กับงานนั้น				() Resp 11
12. เพื่อนมาชวนไปเที่ยว นักเรียนรีบไปทันที งานค้างเอาไว้ก่อน				() Resp 12
13. นักเรียนช่วยเหลืองานทางวัดที่ผู้ปกครองมอบหมายให้ด้วยความเรียบร้อย				() Resp 13
14. นักเรียนทำงานผิดพลาด ก็ได้ปรับปรุงแก้ไขโดยทันที				() Resp 14
15. นักเรียนทำการบ้านทันทีเมื่อมีเวลาว่าง				() Resp 15
16. นักเรียนทำการบ้านไม่ได้ก็หยุดทันที				() Resp 16

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ			สำหรับผู้วิจัย
	มาก	ปานกลาง	น้อย	
ความซื่อสัตย์				
1. นักเรียนทำข้อสอบโดยสุจริต				() Hones 1
2. นักเรียนพูดเป็นกลางไม่เข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง				() Hones 2
3. นักเรียนทำการบ้านส่งครูทุกครั้ง				() Hones 3
4. นักเรียนแอบหยิบของเพื่อนมาเป็นของตน				() Hones 4
5. นักเรียนยืมของผู้อื่นไปใช้แล้วไม่ส่งคืนเจ้าของ				() Hones 5
6. นักเรียนปฏิบัติตามคำวักกล่าวตักเตือนของครู อาจารย์หรือผู้ปกครองเสมอ				() Hones 6
7. นักเรียนบอกครูอาจารย์หรือผู้ปกครองทุกครั้งที่ได้ทำ ความผิด				() Hones 7
8. นักเรียนไม่นำความลับของเพื่อนไปบอกคนอื่น				() Hones 8
9. นักเรียนพูดแต่ความจริงเสมอ				() Hones 9
10. นักเรียนลอกการบ้านเพื่อนส่งครูทุกครั้ง				() Hones 10
11. นักเรียนเก็บของมีค่าได้แล้วนำส่งครูอาจารย์เพื่อหา เจ้าของต่อไป				() Hones 11
12. เมื่อครูให้ตรวจผลงานด้วยตนเองนักเรียนก็จะไม่แก้ คำตอบแม้ว่าคำตอบของจะผิด				() Hones 12
13. ขณะที่ครูอาจารย์จับได้ว่านักเรียนกระทำความผิด นักเรียนก็จะไม่ได้โต้แย้งและยอมรับผิด				() Hones 13
ความเคารพกฎ				
1. ครูอาจารย์เดินผ่านนักเรียนยกมือไหว้เสมอ				() Rule 1
2. นักเรียนขออนุญาตครูอาจารย์ก่อนเข้าและออกจาก ห้องเรียนเสมอ				() Rule 2
3. นักเรียนพูดจาสุภาพเหมาะสมแก่สมณวิสัย				() Rule 3
4. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมไหว้พระก่อนเข้าห้องเรียน ตลอด				() Rule 4
5. นักเรียนสูบบุหรี่				() Rule 5
6. นักเรียนจำเป็นต้องขาดเรียนจะบอกครูอาจารย์ก่อน ทุกครั้ง				() Rule 6
7. นักเรียนพูดคุยกับเพื่อนขณะทำกิจกรรมไหว้พระก่อน เข้าห้องเรียน				() Rule 7
8. ในขณะที่ครูอาจารย์กำลังสอน นักเรียนชอบหลับ ในห้องเรียน				() Rule 8
9. ในขณะที่ครูอาจารย์กำลังสอนนักเรียนชอบพูดคุยกับ เพื่อนไม่ฟังครูอาจารย์สอน				() Rule 9

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ			สำหรับผู้วิจัย
	มาก	ปานกลาง	น้อย	
10. นักเรียนจะหาโอกาสไปเที่ยวเล่นตามตลาด ห้างสรรพสินค้า ร้านเกมส์ ร้านอินเทอร์เน็ต				() Rule 10
11. นักเรียนประพฤติปฏิบัติผิดจากกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียน				() Rule 11
12. นักเรียนเคยถูกอาจารย์ตำหนิเรื่องทำผิดกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ของโรงเรียน				() Rule 12
13. อยู่นอกโรงเรียนหรือเวลาเรียนนักเรียนทำตัวตาม สบาย ไม่สนใจกฎเกณฑ์อะไรมากนัก				() Rule 13
14. นักเรียนขาดเรียนตามตารางการสอนที่ครูอาจารย์ กำหนดไว้				() Rule 14

ผู้สังเกต ผู้วิจัย
 ผู้ช่วยผู้วิจัย

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามความคิดเห็นต่อการฝึกสมาธิแบบอานาปานสติ

เลขที่แบบประเมิน() () () ID

แบบประเมินเพื่อการวิจัย

**เรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ ความมีระเบียบวินัย และความคิดเห็นของนักเรียน
โดยการฝึกสมาธิแบบอานาปานสติ**

คำชี้แจง

แบบประเมินฉบับนี้สร้างขึ้น เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ ความมีระเบียบวินัย และความคิดเห็นของนักเรียนโดยการฝึกสมาธิแบบอานาปานสติ ข้อมูลที่ได้จะนำไปใช้เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนา และปรับปรุงแนวทางการแก้ไขพฤติกรรมของนักเรียน และกำหนดนโยบายในการพัฒนานักเรียนในจังหวัดขอนแก่นต่อไป

ข้อมูลจากการตอบแบบประเมินของท่าน จะนำเสนอเป็นผลการวิจัยที่เป็นภาพรวม จะไม่เปิดเผยเป็นรายบุคคล กรุณาตอบทุกข้อ เพราะแบบประเมินที่ตอบไม่ครบ จะไม่สามารถนำไปวิเคราะห์ได้ จึงเป็นการสูญเสียเปล่า ผู้วิจัยขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

พระมหานฤที วังศ์เมืองแก่น
นักศึกษาปริญญาโท สาขาการพัฒนาหลักสูตร
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ผู้วิจัย

แบบประเมินเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการฝึกอานาปานสติ

คำชี้แจง แบบประเมินส่วนนี้ ประกอบด้วยข้อความเกี่ยวกับสิ่งที่มีมักจะเกิดขึ้นกับท่านโดยให้ท่านเลือกข้อความแต่ละข้อ โดยใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่านเพียงข้อละ 1 ช่องเท่านั้น โดยค่านึงถึงดังนี้

มากที่สุด หมายถึง นักเรียนมีความเชื่อหรือมีความรู้สึกเหมือนในข้อความมากที่สุด
 มาก หมายถึง นักเรียนมีความเชื่อหรือมีความรู้สึกเหมือนในข้อความมาก
 ปานกลาง หมายถึง นักเรียนไม่แน่ใจว่ามีความเชื่อหรือมีความรู้สึกเหมือนในข้อความ
 น้อย หมายถึง นักเรียนไม่มีความเชื่อหรือไม่มีความรู้สึกเหมือนในข้อความ
 น้อยที่สุด หมายถึง นักเรียนไม่เคยมีความเชื่อหรือความรู้สึกเหมือนในข้อความ

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					สำหรับผู้วิจัย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
1. มีความรู้สึกสบายใจที่ได้ฝึกสมาธิ						() Think 1
2. เข้าใจวิธีการฝึกสมาธิ						() Think 2
3. ระหว่างนั่งสมาธิรู้สึกเบื่อหน่าย						() Think 3
4. มีความสามารถในการฝึกสมาธิ						() Think 4
5. อาจารย์ผู้สอนสมาธิมีส่วนสำคัญในการฝึกสมาธิ						() Think 5
6. สถานที่เรียนเงียบสงบช่วยให้ฝึกสมาธิได้ดี						() Think 6
7. การฝึกสมาธิต้องอยู่ในสถานที่เหมาะสม						() Think 7
8. รู้สึกว่าการฝึกสมาธิทำให้ใจเย็นลง						() Think 8
9. เชื่อว่าการฝึกสมาธิทำให้ความจำดีขึ้น						() Think 9
10. จะฝึกสมาธิทุกครั้งที่มีโอกาส						() Think 10
11. ต้องการให้เพื่อน ๆ ทุกคนได้ฝึกสมาธิ						() Think 11

กระดาษคำตอบแบบประเมินความคิดเห็นต่อการฝึกอานาปานสติ

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น ม.1/.....

ข้อที่	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ผู้วิจัย
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
รวม						

ภาคผนวก ง
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. พระมหาพร วรภาณี ป.ธ.9 ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายธรรม-บาลี
โรงเรียนวิเวกธรรมประสิทธิ์วิทยา
วัดธาตุพระอารามหลวง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
2. พระมหาสังทอง กิตติวิบูล ป.ธ.8 ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายปกครอง
โรงเรียนวิเวกธรรมประสิทธิ์วิทยา
วัดธาตุพระอารามหลวง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
3. อาจารย์ยิ่งลักษณ์ งามดี อาจารย์ 3 ระดับ 9 ผู้เชี่ยวชาญพิเศษ
อาจารย์สอนพิเศษ โรงเรียนวิเวกธรรมประสิทธิ์วิทยา
วัดธาตุพระอารามหลวง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

ภาคผนวก จ
หนังสือขอแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ

ที่ ศธ 0514.5.2.3/อ 1๕๖

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40002

4 มิถุนายน 2553

เรื่อง ขออนุญาตแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ

นมัสการ พระครูศรีวิสุทธิวัฒน์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวิเวกธรรมประสิทธิ์วิทยา

ด้วย พระมหานฤทธิ วงศ์เมืองแก่น รหัสประจำตัว 515050018-2 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน กลุ่มวิชาเฉพาะการพัฒนาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์พฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในตนเอง และความคิดเห็นของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ใช้วิธีการฝึกสมาธิแบบอานาปานสติ ในการศึกษาครั้งนี้ จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ แบบวัดพฤติกรรม ซึ่งเป็นเครื่องมือในการวิจัยก่อนที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พิจารณาแล้ว เห็นว่า พระมหาพร วรภาณี ป.ธ.9 ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายธรรม - บาลี เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอแต่งตั้งเป็นผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบและพิจารณาเครื่องมือดังกล่าว

จึงขอนมัสการมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์

ขอนมัสการด้วยความเคารพ

(รองศาสตราจารย์วัลลภา อารีรัตน์)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

โทร. 0-4334-3452-3 ต่อ 501

โทรสาร 0-4334-3454

หมายเลข: เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 086 - 7107175

2๐๕๕3

ที่ ศธ 0514.5.2.3/พ.๑๖๖

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40002

4 มิถุนายน 2553

เรื่อง ขออนุญาตแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ

นมัสการ พระครูศรีวิสุทธิวัฒน์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวิเวกธรรมประสิทธิ์วิทยา

ด้วย พระมหานฤฤทธิ์ วงศ์เมืองแก่น รหัสประจำตัว 515050018-2 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน กลุ่มวิชาเฉพาะการพัฒนาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์พฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในตนเอง และความคิดเห็นของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ใช้วิธีการฝึกสมาธิแบบอานาปานสติ ในการศึกษาครั้งนี้ จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ แบบวัดพฤติกรรม ซึ่งเป็นเครื่องมือในการวิจัยก่อนที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์ในการนี้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พิจารณาแล้ว เห็นว่า พระมหาสังทอง กิตติวิบูล ป.ธ.8 อาจารย์สอนวิชาศาสนปฏิบัติ เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอแต่งตั้งเป็นผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบและพิจารณาเครื่องมือดังกล่าว

จึงขอนมัสการมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์

ขอนมัสการด้วยความเคารพ

(รองศาสตราจารย์วัลลภา อารีวัฒน์)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

โทร. 0-4334-3452-3 ต่อ 501

โทรสาร 0-4334-3454

หมายเหตุ: เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 086 - 7107175

ที่ ศธ 0514.5.2.3๑4๘7

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40002

4 มิถุนายน 2553

เรื่อง ขออนุญาตแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ

นมัสการ พระครูศรีวิสุทธิวัฒน์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวิเวกธรรมประสิทธิ์วิทยา

ด้วย พระมหานฤฤทธิ์ วงศ์เมืองแก่น รหัสประจำตัว 515050018-2 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน กลุ่มวิชาเฉพาะการพัฒนาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์พฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในตนเอง และความคิดเห็นของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ใช้วิธีการฝึกสมาธิแบบอานาปานสติ ในการศึกษาครั้งนี้ จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ แบบวัดพฤติกรรม ซึ่งเป็นเครื่องมือในการวิจัยก่อนที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พิจารณาแล้ว เห็นว่า อาจารย์ยิ่งลักษณ์ งามดี อาจารย์ 3 ระดับ 9 ผู้เชี่ยวชาญพิเศษ เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอแต่งตั้งเป็นผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบและพิจารณาเครื่องมือดังกล่าว

จึงขอนมัสการมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์

ขอนมัสการด้วยความเคารพ

(รองศาสตราจารย์วัลลภา อารีรัตน์)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

โทร. 0-4334-3452-3 ต่อ 501

โทรสาร 0-4334-3454

หมายเหตุ: เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 086 - 7107175

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ/สกุล พระมหานฤทธิ วงศ์เมืองแก่น
วัน เดือน ปีเกิด 27 ธันวาคม 2527
สถานที่เกิด 25/1 หมู่ 5 บ้านโสกแก ตำบลเมืองเพีย อำเภอกุดจับ จังหวัดอุตรธานี
การศึกษา - ศึกษาระดับชั้นเอก วัดไตรภูมิ สำนักเรียนคณะจังหวัดกาฬสินธุ์
พ.ศ. 2542
- เปรียญธรรม 6 ประโยค สำนักเรียนวัดชนะสงครามราชวรมหาวิหาร
กรุงเทพฯ พ.ศ. 2548
- พุทธศาสตรบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์ เอกภาษาอังกฤษ
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. 2551
ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการโรงเรียนวิเวกธรรมประสิทธิ์วิทยา
วัดธาตุพระอารามหลวง อำเภอมือง จังหวัดขอนแก่น

